

„Nowa Reforma” wychodzi dwa razy dziennie.

Numer pierwszy wychodzi codziennie z wyjątkiem niedziel i dni świątecznych, numer piąty wychodzi codziennie z wyjątkiem niedziel i dni świątecznych.

Prenumerata wynosi:

Table with 4 columns: Wniosek, W Austro-Węgry, W Państwie Niemiec, W innych państwach. Rows for monthly, quarterly, and annual rates.

Prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) przysyła się nadawać wprost do Administracji „N. Reformy” w Krakowie.

Adres Redakcji i Administracji: Kraków, ulica Jagiellońska 16.

Falszeń Redakcji i Administracji Nr 41. — Nr rach. poczt. Kasy oszczęd. 657.484.

Właściciel: Władysław Włodarski, ul. Karłowicza 2. — W Biurze dzienników A. Olszewskiego, ul. Karłowicza 2 i w Biurze Pichna, ul. Karłowicza 9.

Cena numeru 10 hal., z przesyłką pocztową 12 hal.

NOWA

REFORMA

NUMER POPOŁUDNIOWY.

Prenumeratę przyjmują:

W Warszawie: Administracja „Nowej Reformy” i wszystkie urzędy pocztowe; miejscowa administracja „Nowej Reformy”. — Główna trafikarna w Ryńku — Agencja J. Hopossa i A. Salomonowicz, ul. Szawłowska 2. — Handl. St. Karłowicza, Sukiennice — Handl. Kretschmar, ul. Szewska — Handl. J. Eklera, ul. Karłowicza 18.

Głoszenie (inseraty) przyjmują Administracja „Nowej Reformy” za opłatą od miejsca wiersza drobnym piśmem (petit) za pierwszy raz 20 h., za każdy następny raz po 10 h. — W większym piśmem (petit) za pierwszy raz 40 h., za każdy następny raz po 20 h. — W większym piśmem (petit) za pierwszy raz 40 h., za każdy następny raz po 20 h. — W większym piśmem (petit) za pierwszy raz 40 h., za każdy następny raz po 20 h.

Na pomnik Kościuszki.

Otrzymujemy następującą odezwę:

Do Ludu polskiego

zwracamy się wszyscy i wzywamy go do składania datków na postument do pomnika Tadeusza Kościuszki!

Kraków, serce Polski, zwiędziany przez Was i umiłowany, czeka jeszcze na pomnik największego z bohaterów narodu!

Tysiączne masy ludowe do wszystkich ziem Polski, nawiedzające rok rocznie Kraków, pytają i proszą przewodników o wskazanie im postaci ukochanego Naczelnika. Lud polski od czuwa brak swojego Wodza, chciałby w stóp ukochanego Hetmana złożyć swe cierpienia i troski, napędzić otuchą swe serce, nabrać nowych sił do dalszej pracy i walki.

Posąg Kościuszki od Filku lat gotowy czeka na postument, a tymczasem toczy się bezplodny spór o miejsce dla pomnika.

Lud polski, przez usta swoich przedstawicieli z Komitetu budowy pomnika Kościuszki, oświadczył się jednogłośnie za Rynkiem, w pobliżu tego miejsca, gdzie Kościuszko składał narodowi przysięgę. Równocześnie zażądali przedstawiciele ludu, aby fundusz, potrzebny na budowę postumentu pomnikowego, pochodził od tych, których Kościuszko był Ojcem i których nauczył kochać Ojczyznę. Kościuszko widział oswojonego Ojczyznę w wolnym, oświeconym ludzie! Lud zrozumiał Naczelnika i cześć Go dziś i kocha więcej, niż któregośkolwiek z polskich bohaterów. Lud uważa Kościuszkę za swego chłopkiego bohatera! Na barkach chłopskich niech podniesie się na Rynek krakowski szlachetna postać ukochanego Naczelnika! A przysięść powie: „Tak Lud polski cześć swoich Bohaterów!”

Franciszek Ptak, poseł na Sejm krajowy, Franciszek Wójcik, poseł do Rady państwa, Tomasz Młodziejowski, naczelnik gminy Bronowice, Józef Szerczyk, naczelnik gminy Tonie.

Łaskawe datki przyjmują administracje dzienników krakowskich.

Kraków, dnia 1 grudnia 1909 r. — Za komitet budowy pomnika Kościuszki, sekretarz: Góglb.

Nie wątpimy, że pęknięta i serdeczna odczeka do ludu polskiego, nie minie bez skutku i skutki — Pomniawsz odlew pomnika Kościuszki na koniu, dzieło artysty Marcenego i Popiela, jest już gotowy w posiadaniu komitetu, więc po zebraniu funduszu na postument, będzie można pomnik postawić na Ryńku krakowskim. Bo nigdzie indziej pomnik Naczelnika stanąć nie może w Krakowie, a tylko na Ryńku, gdzie składal on przysięgę narodowi.

Administracja „N. Reformy” przyjmuje składki.

Czy polepszenie?

Jeżeli sukcesy rokowań prezesa Głabińskiego nadal objawiać się będą w tak skromnych, jak dotąd, rozmachach, to miarą będzie tydzień za tydzień, a Izba poselska do pierwszego czytania w projekcie ustawy budżetowej nie przystąpi.

Prezes Koła polskiego miał wczoraj wzięte zadanie poruszenia spraw szkolnictwa polskiego w Księstwie Cieszyńskim i na pograniczu morawskim. Jeżeli kiedykolwiek, to przy tej sposobności należało podkreślić i w całym nacisku podnieść niesłychane pokrzywdzenie ludności polskiej w tych krajach tam nawet, gdzie ona wcale w mniejszości się nie znajduje.

Tymczasem, wnosząc ze sprawozdania Biura korespondencyjnego, ta część mowy p. Głabińskiego, wypadła, nad nasze spodziewanie, blado i nie miała tych akcentów, jakie z istoty stanu sprawy wynikają. Apelowanie do sprawiedliwości Niemców i Czechów na Śląsku mogło mieć rację, jako konsekwencja stosunków, wytworzonych właśnie z powodu braku tej sprawiedliwości, której mamy prawo wymagać. Te stosunki zatem w pierwszym rzędzie wyswietlić należało.

Opowiadanie o terroryzowaniu ludności słowiańskiej w Wiedniu, wspomniany przez Koła polskiego tylko przelotnie. Po niemiejskiej aprobacie, udzielonej ustawom językowym i szkolnym w Austrii Niższej, przedstawiciele Koła polskiego mają w tej sprawie usta zamknięte.

Jak zaś zarzuceni są obecnie Niemcy, do wodzi tego faktu, że nawet tak pojednawcza i łagodna mowa posła Głabińskiego, nie zyskała dość łaskawego przyjęcia w tej „N. Fr. Presse”, którą prezes Głabiński niejednokrotnie wynurzeniami swoimi o sytuacji politycznej zaszczycał.

Chwilowe polepszenie sytuacji, wywołane wczorajszą uchwałą Unii słowiańskiej, dopuszczającą prowizoryum budżetowe do pierwszego czytania, zamoczone zostaje nastojem, jaki wyraża prasa wiedeńska, a przedewszystkiem prusofilska dzisiaj „N. Fr. Presse”. Dziennik ten pracuje z całym wysiłkiem, aby nie dopuścić do wytworzenia pokojowych stosunków w parlamencie i państwie.

(Telefonem.)

Wiedeń, 2 grudnia.

Zdania, o wczorajszej uchwałie Unii słowiańskiej, dotyczącej dopuszczenia do rozpraw nad prowizoryum budżetowym, są podzielone. Część prasy wyraża wielkie zadowolenie z powodu tej uchwały, widząc w niej zupełne zaniechanie obstrukcji i cofanie się Unii. Dzienniki wyrażają nadzieję, że całe prowizoryum będzie bez trudności zatwierdzone i że inne także ważne ustawy państwowe doczekają się zatwierdzenia.

„Die Zeit” przedstawia uchwałę Unii, jako pierwsze wielkie powdzenie akcyi Głabińskiego. Skoro Unia odstępuje od obstrukcji, Niemcy powinni teraz zbudować „złoty most” porozumienia.

Mniej optymistycznie zapatruje się „N. Fr. Presse”, która wogóle odmawia uchwałę Unii politycznego znaczenia, uważając ją za niepowiedziwą weale, że Unia oświadczyła gotowość zatwierdzenia prowizoryum budżetowego; uchwała nie zawiera nie więcej, jak tylko dopuszczenie do pierwszego czytania prowizoryum budżetowego.

Co się dotyczy drugiego czytania prowizoryum budżetowego, to Unia słowiańska, jak komunikat z jej strony wydany ogłasza, liczy na przyrzeczenie, dane przez Kolo polskie, co do rekonstrukcyi gabinetu.

„N. Fr. Presse” wątpi, czy dr. Głabiński mógł Czechom dać taką gwarancję, która sprzeciwia się zdrowemu rozumowi i jest nawet nieuzasadniona, gdyż Kolo polskie nie może dawać żadnych gwarancji, któreby kępowały swobodę jego działania i popchnęły jego politykę w kierunku zupełnego obymy dotyczącej tradycyji Koła polskiego. Jeżeli Czesi żądają utworzenia wielkiego gabinetu koalicyjnego, do któregoby weszło czterech członków Unii słowiańskiej, to zadania takiego spełnić nie można i Polacy nie zdołają go przeprowadzić.

W artykule p. t. „Polacy i Unia słowiańska”, występując „N. Fr. Presse” także przeciw wczorajszemu oświadczeniu dr. Głabińskiego w Izbie postów w sprawie wniosku Kaliny. Przez to oświadczenie pierwsza część wniosku Kaliny

uzyska zapewne większość dwóch trzecich. Kolo polskie — pisze „N. Fr. Presse” — powinno się raczej zajmować własnymi sprawami mniejszości i większości w Galicyi. Dziwnem jest — pisze ten dziennik — że Polacy odrazu uważali za stosowne zajmować się czeską mniejszością w innym kraju. To oświadczenie Polaków nie wywołało korzystnego wrażenia u Niemców i z pewnością będzie miało polityczne konsekwencje.

Co się zaś dotyczy gwarancyj danych rządko Czechom, to „N. Fr. Presse” wątpi, czy p. Głabiński rzeczywiście mógł dać te gwarancje, choćby już z tego powodu, że w czasie całej swej akcyi był w ciągłej styczności z bar. Bienerthem.

„N. Fr. Presse” uważa za wykluczone, aby Kolo polskie mogło choćby tylko wstrzymać się od głosowania przy prowizoryum budżetowym.

Co się dotyczy dalszego programu akcyi parlamentarnej, przynajmniej, że dziś odbędzie się głosowanie nad wnioskami nagłymi w sprawie szkół mniejszości, poczem przyjdzie kolej na dwa wnioski nagłe czeskich radykałów i jeden wniosek nagły ruski, w sprawie sprzedaży trzcinicy.

Następnie wobec cofnięcia innych wniosków nagłych przyjdzie kolej na pierwsze czytanie prowizoryum budżetowego. Być może, że rozpoczęcie się to już na posiedzeniu jutrzejszem. W sobotę odbędzie Izba również posiedzenie, na którym odbędzie się dalsza dyskusya budżetowa, poczem nastąpi mała przerwa w obradach Izby do przyszłego czwartku.

Komisyja budżetowa rozpocznie swoje prace około 10 grudnia, a głosowanie w niej odbędzie się około 14 b. m. Spodziewają się, że do tego czasu rokowania o rekonstrukcyę gabinetu będą ukończone. Co się dotyczy tej rekonstrukcyi, to na tym punkcie panuje zupełna niejasność.

Nie wiadomo, czy będzie to t. zw. wielka rekonstrukcyja, to jest utworzenie gabinetu, złożonego z parlamentarzystów wszystkich stronicy, czy też t. zw. mała rekonstrukcyja, która by polegała na uzupełnieniu obecnego gabinetu przez ministrów czeskich i wymianę jednego lub drugiego ministra niemieckiego, czy też wreszcie zamianowany będzie gabinet czysto urzędniczy, złożony wyłącznie z samych kierowników.

Stronictwa niemieckie, zawiązując wczoraj przeciw wszelkiej rekonstrukcyi gabinetu, przed zatwierdzeniem prowizoryum budżetowego i przed złożeniem ścisłego programu rządowego, co do dalszych prac parlamentu i uregulowania kwestyji językowej w Czechach.

Ze strony niemieckiej oświadczenia się także stanowczo przeciw ewentualnemu wznowieniu Sejmu czeskiego.

Czeszy radykali odbyli wczoraj wieczorem naradę, na której zaprotestowali przeciw uchwałę Unii, nie wysnuwając z niej jednak ze swej strony konsekwencyi, wobec czego na razie dalej pozostają w Unii. Czeszy radykali chwaliłi jednak nie brać udziału w pracach komisji językowej; komisya ta dotąd jeszcze nie została wybrana.

Przyszłość finansów rosyjskich.

Silne rządy Stołypina nie przyczyniają się do podniesienia „prestigu” Rosyi za granicą, ani do wzmocnienia jej kredytu na światowych targach pieniężnych. Bezwyględna, dzisiaj już nie maskująca się nawet reakcyja rządu rosyjskiego, który coraz mniej okazuje chęci do wejścia na drogę tak hojnie w kraju i za gra-

nicą obiecanych reform, zaczyna budzić bardzo poważne obawy w tych sferach europejskich, które dotąd wierzyły w możliwość postępu Rosyi i pożyczają jej olbrzymie sumy w przekonaniu, że w ten sposób przyczyniają się najsukceszniej do utrzymania w Europie tak bardzo pożądanego dla siebie stanu równowagi międzynarodowej.

Polityka jednak wewnętrzna rządu rosyjskiego, jego całkowita beczynność na polu nawet takich reform, które jak n. p. reformy wojskowe, są z punktu widzenia samej reakcyi niezbędne, wreszcie ujawniają się coraz cyniczniej, zupełnie dla Europejczyków niezrozumiałą korupcyja i kradzież grosza państwowego wśród urzędników, zmuszają do zastanowienia nawet najzagorzalszych i najbardziej zaślepionych przyjaciół Rosyi we Francyi i w Anglii.

Niebywała w dziejach Rosyi rewizya intendantury wojskowej, którą z tak sensacyjnym rezultatem przeprowadza senator Garin, została zarządzona przez petersburskie sfery decydujące „ad captandam benevolentiam” finansy zagranicznej, którą miano w ten sposób przekonać, że w Rosyi kontrola nad użyciem pieniędzy rządowych jest, mimo wszystkie kalamunnie, rzuca na rząd przez żywo rewolucyjnie, możliwa, i że władze najwyższe rosyjskie mają dość siły i sprężystości, aby złodziei wykrywać i karać.

Zdaje się jednakże, że plan ten zrobił całkowite fiasko. Senator Garin bowiem w „nadmiernej” zapewne gorliwo ci odkrył takie bagno korupcyi i złodziejstwa, że widzowie europejscy musieli się przed nim wzdrzygnąć z przerażenia, że coś podobnego, jak roczna kradzież stu milionów rubli w samej tylko intendanturze moskiewskiej, było w Rosyi wogóle możliwe. Zamiast tedy uspokoić i wzbudzić zaufanie kapitalistów francuskich do rządu carskiego, rewizya Garina i jej rezultaty napędziły ich twrogą i niejednemu reuterowi paryskiemu odebrały zupełnie ochotę do ryzykowania swoich kapitałów na takiej lokacyi, jak papiery rosyjskie.

Bardzo dobitny wyraz znalazły te obawy w dwóch, kolejno po sobie ogłoszonych w poważnym miesięczniku „La Revue” rozprawach, których autor p. Finaud, rozstrząsa obecne położenie finansowe Rosyi, stawiając kwestyję, czy nie „Ołoz” „Ołoz” Rosyi jeszcze dalej, czy do pesymistycznie na przyszłość finansów rosyjskich i dowodzi, że następcę pożyczki powinna Rosya otrzymywać tylko pod dwoma warunkami, mianowicie: że połowę tej pożyczki pokryje Anglia, i że wierzyciele otrzymają poważne gwarancje, iż pieniądze ich zostaną w odpowiedni sposób przez rząd rosyjski użyte. Dotychczasowemu dzikiemu systemowi pożyczek rosyjskich musi być położony koniec.

Finaud przypuszcza, że Rosya w najbliższej przyszłości będzie potrzebowała jeszcze jakichś dwudziestu miliardów franków na odbudowanie floty, reorganizacyę armii i jakieś takie ulepszenie swego kolejnictwa. Kapitały te mogłaby ona otrzymać w Anglii i Francyi, gdyby istniała pewność, że pójdą one zrywiec i na wskrzeszenie potęgi wojennej państwa i na ekonomiczne jego podniesienie. Przy dzisiejszym jednak systemie rządzenia w Rosyi i przy sposobie jej gospodarki finansowej, nietylko nie można mieć tej pewności, ale przeciwnie należy być przekonanym o tem, że Rosya o własnych siłach z obecnego swego położenia nigdy się nie wydobędzie.

„Duma miała za zadanie — pisze p. Finaud — oczyścić tę augiaszową stajnię. Miała ona potożyć kres trwonieniu pieniędzy rządowych i zmusić biurokracyę do składania rachunków ze wszystkich jej

wydatków. Zamiast tego wszystkiego cóż widziemy? Oto wedle sprawozdań kontroli państwa za r. 1908 wydatki t. zw. „wydatki tajne”, a szczególnie „tajne” warstają stale w budżecie mimo istnienia Dumy. I tak naprzykład w roku 1908 ministerstwo spraw wewnętrznych wydało 3,641,000 rubli na tak zwane „wydatki tajne”, nikomu z nich nie składając rachunków. To samo ministerstwo użycyło równocześnie (68) tysięcy rubli na wydatki „nadzwyczajne”, a dwa miliony na wydatki „nieprzewidziane”. Lecz to jeszcze nie wszystko! — W budżecie ministerstwa spraw wewnętrznych znajdujemy dalej drugą jeszcze pozycyę „tajnych wydatków” z sumą 2,800,000 rubli tudzież 350,000 rubli na kosza telegramów i poczty. Tak więc jedyną jedyną ministerstwo spraw wewnętrznych odważyło się wykazać w „konstytucyjnym” swym budżecie blisko dziesięć milionów rubli wydatków, wyjętych z pod wszelkiej kontroli. — Wszystkie te „nadzwyczajne”, „nieprzewidziane”, „tajne” wydatki zmuszają do zastanowienia się nad sposobami, jakimi możnaby powstrzymać to coraz szybsze staczanie się po równi pochyłej. Powtarzamy, że jedynym na to środkiem jest opracowanie przez Anglię i Francyę wspólnego systemu wykonywania kontroli nad gospodarką finansową Rosyi. Wprawdzie możnaby zarzucić, że jest to mieszaniem się do spraw wewnętrznych obcego państwa, ale teraz nie czas na spór o nazwę... Położenie bowiem Rosyi jest takie, że albo zgodzi się na taką kontrolę, albo też Francya będzie musiała zamknąć swój rosyjski rachunek bieżący...”

Głos ten jest wysoce znamienny. Myśl o tem, że nad Rosyją w interesie olbrzymich kapitałów francuskich, w niej ulokowanych, potrzeba będzie rozciągnąć kontrolę finansową, za obojętne tak samo, jak się to czyni w Turcyi lub Persyi, zaczyna już torować sobie drogę do głów finansistów francuskich. Nie ulega żadnej wątpliwości, że do tej kontroli przyjdzie prędzej czy później, ponieważ Francya mając do wyboru albo całkowitą utratę pożyczonych Rosyi kapitałów, albo chwytnie się tego ostatecznego środka, będzie musiała go spróbować. Czy tylko przyda się on na co?...

Ruch na półwyspie Bałkańskim.

go. Ferdynanda, w Belgradzie, przed bulgarskimi, jak wiadomo, tę wzięty jako „nieprzewidziane”, a bynajmniej nie polityczne. Dowiedziawszy się z nich jedynie, że podczas herbatki w belgradzkim konaku królewskim, „car Ferdynand” rozmawiał przez pół godziny z serbskim ministrem spraw zagranicznych Milowanowiczem i że także prezydenta gabinetu Pasicza zaszczylił dłuższą rozmową. O jakichkolwiek enuncyacyach politycznych w depeszach tych nie wspomnianno. Teraz dopiero donoszą z Belgradu do zagrzebskiego „Obzora”, że obojętnej herbatki, odbyła się w pałacu króla Piotra uczta na cześć bułgarskiego gościa, i że podczas niej wygłoszono także toasty o wyrażnie politycznej treści i tendencyi. I tak król Piotr, pijąc za zdrowie króla Ferdynanda, witał jego przybycie jako zapowiedź wspólnej, zgodnej pracy obu bratnich narodów na niwie wspólnych celów i interesów. Tylko takie zgodne współdziałanie może obom tym narodom zapewnić lepszą przyszłość, wzmocnić ich siły przeciwko w wspólnym wrogom i rozstrzygnąć o przyszłości Słowian na półwyspie Bałkańskim. Król Ferdynand w odpowiedzi swej uderzył w ton podobny. Zaznaczył on, że nie tylko on, lecz także wszyscy wybitni politycy bułgarscy doszli już do przekonania, że zba-

MAŁOMIESZCZANIE.

Powieść humorystyczna.

Mówi Władysław Piótnu z siłą: — Pan w zreorganizowanej trupie grać będziesz. Czemużbyś pan nie miał grać? My zbierzemy teraz wyborowe siły, mierny materiał amatorski absolutnie z koła teatralnego wykinemy. Tak jest. Naprzykład pan Podkulek. Różni o jego grze różne rzeczy mówią, a jednak ja twierdzę: ten amator ma, jak na Węgierskie Ujście, za mały talent. I ja nie zaproszę do udziału Podkulka. Jestem do tego stopnia stanowczym, że jeśli on grać będzie, to ja nie będę...

— Masz pan zupełną słuszność. Westchnął uroczysto Władysław Piótnu i mówi z przekonaniem. Nie odejść od pana, dopóki słowa nie otrzymam. Ja już nie mogę się cofnąć. Wszystko jest gotowe. Role rozpisane, dziś je doręczę, afisz zredagowałem, dziś go wydrukują, dziś jeszcze rozlepić każe.

Rozpiął Władysław surdut, dobył z kieszeni rękopis afisza, na ogromnym papierze napisano: Dnia 15 lipca w teatrze letnim

ZEMSTA komedya w czterech aktach Aleksandra hr. Fredry.

Reżyser i naczelny kierownik artystyczny: Bolesław Ciemiegi.

Znowu młdo. Nogi się pod Ciemiegią zachwiały. Ty ogniu święty, któryś płonął w piersiach Herostratesa, któryś wiodł Cezara pod Bibrakte i Aleksandra Wielkiego do pałacu Daryusza... O! O! Ogień płonie, żąda sławy wola, Władysław Piótnu mówi z siłą: — Nie przyjmuję odmowy. — Kiedy... — Niema kiedy. Jeśli idzie o dobro publiczne, jeśli się rozchodzi o sztukę, cywilizacyę i kulturę...

Wola artysty była, jak śnieg, na który spojrzało gorejące słońce. — Ulegam przemocy. — To dobrze pan czynisz. Mówi Ciemiegi poważnie: — Na powszechnie, publiczne wezwanie, kierownictwo teatru przyjmuję.

W duszy Władysława uczucie ulgi, uczucie rozkoszy. — Dziękujemy panu serdecznie. Niech pan będzie pewnym, że będę mu pomocnym na każdym kroku. Wszystkie, co pan mi do roboty zleci, natychmiast wykonam. Jeśli naprzykład pan sobie życzy, jako artystyczny, naczelny kierownik, abym ujął panu pracy, oszczędził trudu składania kilkunastu wizyt, jeśli życzy sobie, abym złożył kółko amatorskie, abym zaprosił do grania panie i panów... — Powierzam to panu.

Władysław nie mógł wytrzymać. Znikł, jak kamfora. Zostawił w rękach Ciemiegi rękopis afisza, omal że w izbie jego nie zostawił kapelusza, omal że duszy nie zostawił. Wypadł, jak błyskawica... — A to co? — pyta się Kowalski. — Czy ten człowiek zarywował? — Wyleciał bez pożegnania.

Zamysłili się Ciemiegi, krócej od Ciemiegi myślał Kowalski. On wnet zgadł, dlaczego Władysław uciekł. — Wiem, dlaczego wybiegł. Jemu zależało na tem, aby pan grał, aby pan teatrem kierował. Tak się ucieszył obietnicą pańską, że oszalał. Otrzymałszy pańskie słowo, pobiegł panów prosić, panie prosić. Pewnie dziś będzie gotowa trupa.

— To bardzo dobrze. — Zapewnie, że dobrze. Nie sądzę jednak, żeby z tego powodu szalał, żeby, nie podawszy nikomu ręki, jak obłąkany, lecieł. Ten niepojęty zapał i ogień... Rzekł Ciemiegi z mocą: — To ogień święty. Kowalski żegna się z Ciemiegią. Mówi do niego: — Muszę i ja o teatrze pomyśleć. Trzeba pomóc Piótnuwi w zapraszaniu amatorów. Bo ja właściwie nie wiem, kogo on zamierza prosić. Trzeba wybór dobry zrobić, namyślił się, panów wybierzemy, panie wybierzemy...

Rzekł Ciemiegi rozkazująco: — Wybór uczyni Władysław Piótnu. Tylko on. Taka moja wola. Pan mógłbyś zaprosić ludzi bez talentu. — Boi się pan o tego Podkulka? — Tak jest. O niego się boję. Niech on lepiej, zamiast w teatrze grać, krowom dygnoczę stawia.

Chciał Kowalski zabrać z sobą rękopis afisza, Ciemiegi jednak skrypt u siebie zatrzymał. Podał rękę zegnającemu się Kowalskiemu, gdy on odszedł, jeszcze raz afisz przeczytał. W oczach jego zapalczywość blyska... — Sam zaniósł do drukarni. Gdy składać będą, poproszę Szczerby i przy kaszcie drukar-

skiej policyanta postawię. Przed drukarnią sam stać będę. A gdy się przy drukarni Podkulek pojawi, to mu wszystkie kołki polamie. Kuracyja tania mu wypadnie, bo go będzie leczył jego szef weterynarz. Lekarstwa również tania, bo weterynarz na wszystkie choroby da mu glauberskiej soli.

VI. Władysław zdyszany do domu wrócił, otworzył walizkę, wczoraj z kolei przyniesioną, wydobył z niej czarny surdut, wyglądowni surduta się przypatruje: — POCO dobywasz surdut? — Potrzebny mi dziś, manusiu — mówi nerwowo Władysław. — W jakim celu? — Urządząmy w Węgierskim Ujściu teatr amatorski. — Co? Teatr amatorski? I ty będziesz grać? — Cóż się mama tak dziwi? Dlaczegoż ja nie miałbym grać w teatrze amatorskim? — Pani Aniela zastanowiła się. Rzekła po długiej chwili: — Ano prawda. Dlaczegożbyś ty nie miał grać w teatrze amatorskim. Chociaż... — Cóż chociaż? — Nie wiem, czy ty masz talent. — Talent? Aktorem przecież zostałem nie zamierzam. — Oczywiście. Aby grać w teatrze amatorskim, nie potrzeba być Kopernikiem ani Kolumbem. — Pokaże się zresztą, czy ja nie mam talentu aktorskiego. — Ty zaraz dziś będziesz grać w tym czarnym surducie.

— Ależ nie. Cóż manusiu mowisz? Dziś się składa wizyty. Dziś się zaprasza panie i panów. — Co? Wizyty? I ty w tym surducie wybierasz się na wizyty? Przecież ten surdut wygląda tak, jakby go kto psu z gardła wyjął. — Prawda. — A ty stanowczo dziś z wizytami idziesz? — Zaraz. Natychmiast. Przed południem jeszcze.

— Przed południem? No, to czemuż od razu nie gadasz! Trzeba duszę w piecu zagrzać, surdut cały wyprasować. Mówi błagalnie Władek: — Uczyni to manusiu! Uczyni prędko! — Bo zresztą wszystko znajdzie się gotowe Piękna, plisowana koszula dla ciebie mam, kolnierze dziś z pralni przyniesiono.

W moment położono deskę do prasowania, rozpalono w ogniu duszę, pani Aniela surdut rozłożyła, przez mokre płótno ubranie prasuje. — Do kogoż idziesz z wizytą? — Władysławowi słowo w gardle utkwilo. Nie może, oeh, nie może matco prawdy powiedzieć... Nie może zdradzić się, że do niej... Bo matka mogłaby wpaść na trop, odkryć tajemnicę serca...

— Do kogoż idziesz?! — pytam się. — Ja nie wiem, manusiu — rzekł z teatralnym przekonaniem Władysław. — Jaki? Idziesz, a nie wiesz dokąd? — Tam pójdę, gdzie mi komitet każe. — Jeszcze nie kazał? — Jeszcze nie. Za kwadrans posiedzenie. Po posiedzeniu idziemy z wizytami. Spiesz się, droga mamu.

(C. d. n.)

wienie i siła matych narodów słowiańskich na półwyspie bałkańskim tkwi jedynie w ściślejszej łączności i wspólnej pracy. Wznosząc kielich na pomyślność tej pracy, wiadca Bułgarii wyraził nadzieję, że odtąd niżej już jej przeszkadzać nie będzie.

Toast króla Ferdynanda uczestnicy bankietu przyjęli podobno gromkiem „Ziwio”. Tak przynajmniej donosi informator zagrzebski „Obzora”. — Jeśli wszystkie powyższe wiadomości polegają na prawdzie, w takim razie byłoby tylko potwierdzeniem ogólnego dziś już przypuszczenia, że niespodziewana ta wizyta miała uletyko charakter polityczny, lecz także pewne ścisłe polityczne cele.

Przyznał to zresztą pośrednio bułgarski minister spraw zagranicznych, Paprykow, w rozmowie z korespondentem berlińskim „Tageblattu”. Oświadczył on, że podróz króla Ferdynanda do Belgradu tylko z tej przyczyny uznana została za akt prywatny, ponieważ nie towarzyszył mu żaden z ministrów bułgarskich. Mimo to, dodał minister, wpłynęła ona bardzo dodatnio na stosunki bułgarsko-serbskie i utorować może drogę ścisłszemu zbliżeniu się obu państw i narodów.

W interesie Słowiańszczyzny można by na wiązanie ścisłszych stosunków pomiędzy Bułgarią i Serbią powitać ze szczerem zadowolaniem, gdyby wynikało wyłącznie z ich własnej inicjatywy i tylko własnie ich dobro miało na oku. Tymczasem — jak się zdaje — działają w tej sprawie także wpływy postronne i to niestety głównie wpływy Petersburga, gdzie w ostatnim czasie jawnie poruszono i omawiano myśl utworzenia z związku państw bałkańskich, naturalnie tylko w interesie caratu, jako przedniej dla niego straży na Bałkanie i poważnego polityczno-militarnego atutu wobec Austro-Węgier. Obciążona taką tendencją, ewentualna unia serbsko-bułgarska nie przyniosłaby żadnemu z tych narodów spodziewanych korzyści, a tylko na nowe naraziłaby je niebezpieczeństwa. — Zbyt wyraźnie wysługiwanie się rządowi carskiemu i jego polityce naraziłoby na groźbę przedewszystkiem Bułgarię na poważny zarządek z odmłodzoną i niebezpieczną dziś Turcją. Stosunki bułgarsko-tureckie i tak już znów się zaostrzają, mimo uroczystych zapewnień rządu bułgarskiego, że nie żywi żadnych wrogich zamiarów względem państwa otomańskiego.

Z innych zresztą jeszcze wieści wnosić można, że dyplomacya rosyjska pracuje znów całą siłą pary nad odzyskaniem dawnych wpływów na półwyspie bałkańskim. Mianowicie donoszą o postanowionej jakoby już pod ręką króla serbskiego do Petersburga. Ma on udać się do stolicy nad Nową już w styczniu roku przyszłego. W Belgradzie spodziewają się, że podróz ta utworzy królowi serbskiemu drogę także do innych dworów, a część prasy tamtejszej dziś już wyszukuje tę sprawę przeciwko Austrii. I tak dzienniki rosyjskie donoszą, jakoby serbski minister spraw zagranicznych Milovanowicz, podczas ostatniego pobytu swego w Wiedniu, starał się o przyjęcie króla Piotra w Burgu, na co atoli otrzymał miłą odpowiedź, iż Serbia powinna wprawdzie podpisać no wy traktat handlowy z Austro-Węgrami i to na warunkach, podyktowanych jej przez rząd wiedeński. Takie pogłoski podsycają naturalnie w Serbii tylko i tak już głęboko zakorzeniona tam niechęć do Austro-Węgier, a zapobiegają temu nie zdolają zapewnienia pism wiedeńskich.

W państwie króla Piotra wogóle znów wywarła się wojownicze podniecenie. Rząd serbski, zapewniający sobie odpowiednią pożyczkę, rozpiął teraz oferty na dostawę ogromnej, jak na stosunki serbskie, ilości materiałów wojennych. Dostawa ta ma obejmować 90,000 karabinów repetytoryjnych, 10 baterji haubic, 150 karabinów maszynowych, 120 milionów nabojów karabinowych, dalej torńornów, ładownic i innych przyrządów skórzanych dla 200,000 ludzi. Nadto wszystkie działa, połowę armii serbskiej mają być zamienione na szybkostrzelne. Wśród nadesłanych już ofert znajdują się także oferty z Austrii, te atoli nie mają podobno widoków przyjęcia.

Jako znamienny wreszcie objaw budzącego się na nowo prądu antiaustriackiego na półwyspie bałkańskim, przytoczyć tu jeszcze należy głos czarnogórskiego „Cetyńskiego Wiestnika”, który w najwidoczniej inspirowanym artykule oświadcza, że zatarg o Bośnię i Hercegowinę bynajmniej jeszcze nie jest załatwiony. Jeśli w Wiedniu — pisze ten organ rządu czarnogórskiego — inne państwa zdanie, to świadczy ono jedynie, iż tamtejsze polityczne sfery oszukują same siebie. My, Czarnogórcy nie uspokojymy się rychlej, dopóki ten nieproszone gość na Bałkanie nie wycofa się z tych krajów. Austro-Węgry zmuszone będą zdobyć Bośnię siłą broni — albo też przypiącą tę grabież ostatecznie państwu swą egzystencją.

W świetle tych objawów i enuncyacyjnej wizyty króla Ferdynanda w Belgradzie nabiera na prawdę znaczenia wybitnie politycznego i jest jakoby zapowiedzią nowego zwrotu w stosunkach bałkańskich, dla Austro-Węgier wielce niepożądanego.

Szczerze przyjaźnie stosunki, a podobno i coś więcej jeszcze, łączą dziś Austro-Węgry z jednym tylko państwem bałkańskim, a mianowicie z Rumunią. Wygłoszona w tych dniach przy otwarciu parlamentu rumuńskiego mowa trowa zawierała ustep bardzo zrychliły dla monarchii habsburskiej. Wyrażono w niej atoli także nadzieję, że w o nowy traktat handlowy z Austro-Węgrami przyczyni się do podniesienia dobrobytu Rumunii. Tymczasem pewne kółka w Austrii starają się usilnie o to, aby przez niedopuszczenie do zawarcia tego kontraktu, zrazić do Austro-Węgier i tego jedynego ich przyjaciela wśród państw bałkańskich.

Powietrzne floty Europy.

Nareszcie i Austro-Węgry posiadają swój sterowy balon wojskowy pod nazwą „Parseval I”, który niedawno bardzo pomyślnie odbył próbną lot w Fischamend, skąd popłynął do zamku Schönbrunn, po drodze manewrując sprawnie nad Wiedniem. Balony tego systemu zostały już wypróbowane w Niemczech i przedstawiają wielkie zalety pod względem pojemności, szybkości i zdolności lotu. Te trzy czynniki są najważniejsze przy ocenie balonu do celów wojskowych.

Pojemność jest dlatego bardzo ważną, ponieważ od wielkości balonu zależy liczba i siła motorów, a więc pewność i szybkość lotu, dalej ilość balastu, liczba załogi, a wreszcie zapas środków walki. Do zwiększenia balonów wojskowych przyczyniło się dążenie, aby służyły one nie tylko do celów wywiadowczych, ale, zapoznawszy w polskiej wybuchowe, stały się zdolnymi do czynnej walki. Istnieje tutaj podobna tendencja, jak przy okrętach wojennych: zwiększanie zdolności bojowej zaczepnej i obronnej przez zwiększanie pojemności. Toteż przeważna liczba państw przy konstruowaniu najnowszych balonów doszła do 5 a nawet 6 tysięcy metrów sześciennych pojemności, pominiwszy balony Zeppelina i balony znajdujące się w budowie.

I tak „Parseval II” ma 3700 metrów sześciennych pojemności, „Parseval III” 6500, „Gross” 5000, „Lebaudy” 2400, „Liberté” 3600, „Renard” 3500, włoski balon „Ia” 3000, a „Zeppelin” 12.000 metrów sześciennych pojemności. Pierwszy austro-węgierski balon sterowy posiada tylko 2400 metrów sześciennych pojemności i nasuwa się pytanie, dlaczego zarząd wojskowy trzymał się tej najniższej granicy. Odgrywały tu może rolę względy na koszt, a również i ta okoliczność, że przy zwiększaniu pojemności należało być ostrożnym, aby uniknąć nieletnich niespodzianek co do zdolności sterowania w kierunku poziomym i pionowym, tudzież ażeby nie mieć kłopotów z gazem, zwłaszcza podczas wojny. Wielkie balony sprawiają także trudności w transportowaniu. Ale austro-węgierski balon „Parseval I” został i tak powiększony, pierwotnie bowiem był obliczony tylko na 1800 m. \square , następnie zaś balony typu „Lebaudy” i „Bayard-Clement” będą mieć 3000 i 3700 metrów \square pojemności.

Szybkość jest dla balonu wojskowego bardzo ważną rzeczą. Ażeby balon wojskowy nie tylko w letnich miesiącach, mających słabe wiatry, ale także w zimie i na większych wysokościach pełnił dobrze służbę, musi mieć własną szybkość 15 metrów na sekundę, czyli 54 kilometry na godzinę. Szybkość zależy od wielkości balonu, a mianowicie od właściwego stosunku jego długości do przekroju poprzecznego, dalej od siły motorów i kształtu śrub popędowych.

Austro-węgierski balon ma szybkość 40 kilometrów na godzinę, co jest najniższą granicą szybkości wśród prądów atmosferycznych, które panują na geograficznej szerokości Austro-Węgier. Jednakże podczas lotów próbnych „Parseval I” osiągnął szybkość o 4-5 kilometra na godzinę większą. Waznemi są dalej: trwałość lotu, pole działania, zdolność wzniesienia się na wyżyny, równowaga i sprawność sterowania. Otóż trwałość lotu zależy najwięcej od jakości powłoki balonu, a powłoka „Parsevala I” jest bez zarzutu, również jak jego motory. Trwałość lotu ma „Parseval I” mniejszą, niż balony niemieckie, mając bowiem mniejszą objętość, nie może zabierać tak wielkiego, jak one, zapasu benzyny. Ponieważ dalej pole działania zależy od szybkości i trwałości lotu, więc i pod tym względem balon austriacki ustępuje niemieckim. Za to balon „Parseval I” już na wysokości 1000 metrów jest prawie niedostępnym celem, to też ta możliwość wznoszenia się jest przy jego objętości zupełnie wystarczającą. Co do równowagi i zdolności sterowania balon austro-węgierski podczas prób dał jak najlepsze wyniki.

Zalety balonu tego dadzą się ujść w następujący sposób: Wygodny przewóz w stanie nienapełnionym, możliwość napełnienia na wolnym polu, tudzież łatwe lądowanie. **Sędziowie do balonu** „Parseval I” ma 50 metrów długości, tudzież jeden motor benzynowy o sile 70 koni.

Niemcy posiadają największe balony wojskowe na świecie. I tak „Zeppelin II” posiada 12.000 metrów sześciennych pojemności, 128 metrów długości, tudzież posiada dwa motory, każdy o sile 100 koni. Najmniejsze balony niemieckie są systemem Parsevala, mimo to niemiecki „Parseval II” ma 58 metrów długości, a 3700 metrów sześciennych pojemności. Armia niemiecka posiada obecnie 6 balonów motorowych do sterowania, a mianowicie po dwa systemu Zeppelina, Grossa i Parsevala. Budowa trzech dalszych balonów jest na ukończeniu. Powietrzna flota niemiecka jest najsilniejsza na świecie.

Francya nie ma ani tylu, ani tak wielkich balonów wojskowych, jak Niemcy, ale jest pierwszym państwem, które stworzyło wojenną flotę francuską. Francya po znacznej stracie dwóch wielkich balonów „Patric” tudzież „Republique” posiada obecnie następujące balony wojskowe do sterowania: „Lebaudy”, 2400 metrów sześciennych pojemności; „Liberté”, 3600 metrów sześciennych pojemności; „Villie de Paris”, 3200 mtr. sześciennych pojemności; i „Le Colonel Renard”, 3500 metrów pojemności.

Rosya nabyła we Francyi balon motorowy, który jednaki zniszczony został przez pożar. Anglia, robiąc wielki nieładnie doświadczając z balonami zbyt małymi, zamówiła we Francyi wielki balon sterowy, który w bieżącym miesiącu ma na próbę odbyć podróz z Paryża do Londynu. Włoski balon wojskowy „Ia” okazał wielką sprawność podczas lotów na wielką odległość i wśród złych warunków atmosferycznych. Zarząd armii austro-węgierskiej otrzyma na wiosnę, włącznie w lecie roku przyszłego dwa dalsze balony, które pod względem objętości będą znacznie większe niż „Parseval I” i będą mogły mierzyć się z balonami innych państw. I tak austro-węgierski balon systemu półzłoty „Lebaudy” będzie mieć 60 metrów długości, 3700 metrów sześciennych pojemności, tudzież motor o sile 120 koni. Drugi balon austro-węgierski systemu niemieckiego „Bayard-Clement” będzie mieć około 3000 metrów sześciennych pojemności i motor o sile około 100 koni. W roku przyszłym powietrzna flota austro-węgierska będzie pod względem liczby trzecią z rządu.

Jak nam donoszą z Wiednia, rozpoczęły się wczoraj z balonem „Parseval I” ostateczne próby, które mają rozstrzygnąć czy zarząd armii przychyli go na swoją własność, czy nie. Wczoraj rozpoczął „Parseval I” jazdę dystansową, to jest na odległość, ażeby udowodnić, jak długo zdoła utrzymać się w powietrzu i jak daleko dopłynąć. Balon wznosił się około godziny 9 rano w powietrze, na placu stacji aeronautycznej w Fischamend, ażeby wedle warunków umowy przelecieć 240 kilometrów. Do lotu wsiadli porucznik Berlepsch, starszy inżynier Klefer, dyrektor Porsche i porucznik Mannsbart. Kapitan Hoffory i porucznik Tepper, w towarzystwie dyrektora Castiglioni, jako przedstawiciele wojskowej komisji odbiorczej, udali się autobilem w ślad za balonem. Drugi automobil zabiał montera i robotników, dla niesienia pomocy balonowi na wypadek przymusowego lądowania.

Droga wytyczona dla balonu Idzie od Fischamend do Schönbrunn, Wolkerdorfu, Pillehsdorfu, Gänsersdorfu, Scharndorfu, Brucku nad Litawą, Mannersdorfu Reissenbergu, wreszcie Fischamend. Linia powietrzna tej drogi wynosi 220 kilometrów. Nad zamkiem Schönbrunn pojawił się balon w 20 minut po rozpoczęciu lotu, Cesarz z wunczka swego, ks. Windischgratza przypatrywał się z balkonu lotowi balonu, który zniżył się i kilka razy pochylił dziób przed cesarzem, na co cesarz odpowiedział salutowaniem. Następnie popłynął balon w dalszą drogę. Linią powietrzną tej drogi wynosił, jak zaznaczyliśmy 220 kilometrów, ponieważ jednakże balony płyną zwykle wzdłuż dróg, torów kolejowych i rzek, droga wyniosła 240 do 250 kilometrów. Powrót do Fischamend obliczono na godzinę 4 po południu.

Działaj na się odbył lot na wysokość. Balon wedle umowy musiał się wzniesić na 1000 metrów, a następnie przebyć jeszcze drogę co najmniej 40 kilometrów.

Kronika.

Kraków, 2 grudnia.

Ur Grunwaldzki. Do administracji „N. Reformy” nadesłali: Marya Szmytowa 6 K, urząd pocztowy w Chrostowej (uzbierane) 5 K.

Gmach Izby rękodzielniczej. Wczoraj odbyło się uroczyste oddanie reprezentantom Izby rękodzielniczej w Krakowie gruntu, przeznaczonego pod budowę gmachu na pomieszczenie Izby rękodzielniczej. Grunt ten, odstąpiony bezinteresownie Izbie przez gminę, mieści się przy ulicy Zyblikiewicza, na gruncie, dawniej należącej do rodziny Umiańskich — przytulającej do straży policyjnej. Z ramienia gminy obecni byli: prezydent miasta dr Leo i r. m. Bobilewicz, z ramienia Izby zastępca prezesa r. m. Bialik, sekretarz Izby p. Werner, członkowie wydziału i liczn rękodzielniczy.

Po oddaniu w faktyczne posiadanie gruntu reprezentantom Izby ręk., przemówił do zgromadzonych prezydent Leo, który wyraził życzenia, by nowy gmach, który ma stanąć na pomieszczenie Izby, okazał się przybytkiem prawdziwie pożytecznym rękodzielnikom krakowskim, którzy dotychczas przy rozwijaniu swej działalności obywatelskiej, pozabawieni byli takiego zbiorowego własnego siedziska. W końcu przemówienia prezydent przyrzekł, że i nadal miasto będzie wydatnie popierać dążenia rękodzielników krakowskich. Imieniem Izby rękodzielniczej odpowiedział prezydentowi r. m. Bialik, dziękując za dotychczasowe poparcie i opiekę, jakich gmina udziela rękodzielnikom.

Zburzenie ruder koło kościoła św. Idziego. Na wczorajszym posiedzeniu sekcji ekonomicznej Rady m., przeprowadzono obszerną dyskusję nad sprawą budynków koło kościoła św. Idziego, poczem sekcya ponowiła swoją uchwałę z dnia 11 listopada 1908 roku, aby Radzie miasta przedstawił wniosek zburzenia tych domostw koło kościoła, gdyż konwent OO. Dominikanów zażądał sta o wozco zburzenia tych budynków, a warunki postawione co do odbudowania i przeznaczenia budynku, są dla gminy, zdaniem sekcji nie do przyjęcia.

Z Towarzystwa muzycznego. Trzeci koncert Towarzystwa odbył się 10 b. m. Program jest bardzo zajmujący, gdyż obejmuje utwory symfoniczne Swierzyńskiego i Fitelberga. Solistka p. Erna Schulzowa, była uczennica Joachima, wykona koncert skrzypkowy A-dur Mozarta z towarzyszeniem fortepianu p. Stefana Romanowski (p. „Chocznia” 1898). P. Stefan Romanowski (p. „Chocznia” 1898) i „Pożegnaniu” Wotana z Brunhildą z Wagnerowskiej „Walkirii”. Próby pod dyrekcją p. Feliksa Nowowiejskiego odbywały się prawie codziennie. Bilety w cenie po 3 i 2 kor. za krzesło na sali i po 2 i 1 kor. za krzesło na galerji, sprzedaje księgarnia Krzyżanowskiego od godz. 9 do 12 i od 3 do 7.

Z sali odczytowej. Wczoraj wieczorem odbył się w auli uniw. Jagiell. odczyt dr. Garfina Garskiego p. t. „Krytycyzm”. Prelegent zajął barzo oryginalnie i wyzerpująco stanowisko wobec krytycyzmu i Kanta, jako jego twórcy. W krótki i dosadny sposób sprostał powierzchowne interpretacye Kanta, podkreślając z głębokim zrozumieniem jego stanowisko wobec przeszłości i znaczenie dominujące dla obecnego rozwoju filozofii. Za odczyt, pięknie i jasno wypracowany, podziękowano prelegentowi serdecznymi oklaskami.

Z Tew. technicznego. Dnia 7 b. m. o godz. 7 1/2, wieczór odbył się tradycyjna uroczystość górnicza patronki górnicstwa św. Barbary. Strój górniczy lub spacerowy. Muzyka salinarna z Wielehicki. Wstęp od osoby łącznie ze wspólną kolacją 8 K.

Z uniw. ludowego. W sali „taniach domów” przy ul. Bocheńskiej w grudniu odbędzie się szereg wykładów pp. Zacharkiewicza, dr. Kuzniara, Raabego i pani Heleny Orszy. Blizsze szczegóły podane będą w kalendarzyku „N. Reformy” (wydanie poranne).

W wieczorze inauguracyjnym Związku akademickiego, który się odbędzie 7 grudnia w salach Towarzystwa Strzeleckiego, przyjęli udział pp. L. Filipkówna i Isakowicz (śpiew), artysta dramatyczny p. J. Rygiel (deklamacya), literat p. T. Szantoch (utwory własne), p. A. Ripper (skrzypce). — W czasie zabawy część humorystyczną wypełnił p. Polński (artysta dramatyczny), L. Haraschin i Jarminski. Po zaproszeniu i bilety zgłaszać się należy w lokalu Towarzystwa (t. sal. Spiski) między godziną 12 — 1 w południe i między 6 — 7 wieczór.

Przesada w pietyzmie. „Przegląd” lwowski potwarzając za naszem piśmie wiadomość o pozyskaniu przez Muzeum narodowe drogą darowizny krzesło Kościuszki, na którym bohater z pod Kłackiewic siedział w czasie przemarszu wojsk polskich pod Polanem — uznał za stosowne wiadomość powyższą opatrzyć tytułem „przesada w pietyzmie”. Jest to zupełnie naturalnem, że dziennik, który pietyzmem otacza tylko sfery wiedeńskie, zwłaszcza sfery grupujące się około Länderbanku, nie ma odczucia wartości pamiątek po bohaterach narodowych, przechowywanych przecież na całym świecie z należnym poszanowaniem.

Z teatru miejskiego. W piątkowym przedstawieniu „Panny-miękaki” Korzeniowskiego w roli Cecylii debiutowała pani Jadwiga Niemierz. Próby z „Sezonu” i ze „Szczęścia Franca” Perzyskiego, odbywały się codziennie. W najbliższych dniach zaczyna się przygotowania do wystawienia krotkochwyl niemieckiej „Ostrożnie z listami” oraz komedii Mollera: „Mizantrop”. „Gromiwoja” Arystofanesa grana będzie we środę przyszłego tygodnia. **Teatr ludowy.** Dalej i jutro „Kontrolor wagonów syplanych”, komedya Bissona; w sobotę „Potop” H. Sienkiewicza w przeróbce Popławskiego. Grają

p. E. Rygiel, J. Rygiel, Turski, Poleński, Jarminski, Hainicka i w. i.

Z klubu pocztowego. W sobotę 4 b. m. odbył się obchód św. Mikołaja połączony z zabawą dla dzieci. Muzyka wykonywała 56 p. p. Początek o godz. 6. W niedzielę 5 b. m. o godz. 6 po południu odbędzie się nadzwyczajne walne zgromadzenie członków.

W „Ognisku”, stow. drukarzy i litografów, w niedzielę 5 b. m. o godz. 4 po południu odbędzie się obchód św. Mikołaja. Po zabawie dla dzieci nastąpi zabawa dla starszych.

Losowanie przysięgłych na rozprawę karną przeciw Janinie Borowskiej, odbędzie się nie jak było zapowiedziane 10 b. m., lecz dopiero 15 b. m. o godzinie 10 przed południem w przydyum sądu karnego.

Putyra. Po przencowaniu w celi więziennej w sądzie krajowym karnym, przywieziony wczoraj do Krakowa Jan Putyra, odwieziony został dzisiaj rano na dworzec, w celu przewiezienia go do Lwowa, gdzie będzie się toczył dochodzenie przeciw samowzanczemu księciu Woroneckiemu. Putyrę wsadzono do wagonu, skutego kajdankami na rękach, w towarzystwie dwóch podoficerów straży więziennej wiedeńskiej, którzy go przywieźli do Krakowa. Putyra był bardzo przygnębiony, płakał i prosił o pomoc na dworcu funkcjonaryszów policyi o opiekę nad jego żoną i dziećmi. Putyra opowiadał, że w drodze do Lwowa, podczas pierwszego odstawiania go tamże, zbiegł w drodze przed Jarosławem w chwili, gdy eskortujący go żandarml usnęli. Jak się dowiadujemy, żandarml ów, Hawelka, bojąc się odpowiedzialności, zbiegł z szeregów i przez władze wojskowe jest poszukiwany.

Przywiezienie zwłok. Dzisiaj o godzinie 8 rano minut 18 przywieziono do Krakowa z Wiednia, zwłoki zmarłego tam ks. Marceliego Czartoryskiego, właściciela Woli Justowskiej. Zwłoki aż do czasu pogrzebu złożono w kaplicy cementarnej, gdzie złożono mądsto wieńców, między innymi, wieńcem przywiezionym przez deputacyę wólczań z majętności księcia.

Złodziej kolejowy. W pociągu kolejowym, zdążającym od Lwowa do Krakowa, przytrzymał wczoraj młodego mężczyznę, który jednemu z jadących w tym samym co on przedziale, wólczańowi Józefowi Tomankowi, jaającemu do Ameryki, ukradł z kieszeni pigułares z kilkadziesiącia koronami. Schwytany, wyprał się winy, lecz przeprowadzona na dworcu krakowskim, przez kom. pol. dra Jasińskiego, przy nim rewizya, przekonała o jego winie, gdyż za podszewką kieszeni jego znaleziono wszystkie pieniądze skradzione Tomankowi. Złodziejem tym okazał się niejaki Adan Lang, rzekomo czeladnik introligatorski ze Lwowa, a właściwie znany na bruku lwowskim złodziej. Langa ostawiono do wzięcia sądu karnego.

Niesumienny parobek. Policya aresztowała niejakiemu Ludwikowi Felusiu, parobka w jednej z cukierni krakowskich, który na skądś lnych pracowników popełnił kradzież. Młody inemni Felus ukradł praktykantowi cukierni zegarek.

Publiczne zgorszenie. Wczoraj policya aresztowała kolo poczty głównej, dwudziestokilkuletniego oficjanta R. D., który w gorszący sposób, od dłuższego czasu zaczął molestować młode panienki, przeważnie uczennice powracające ze szkoły. Jak się zaje, młody ten człowiek jest zdecydowanym psychopatą na tie erotycznym.

Z kraja.

Chranów, 30 listopada. (Uroczystość św. Mikołaja, uelny wczoraj, samobójstwo starca. Ze statystyki pow. chranow.). W niedzielę 4 b. m. odbędzie się w sali miejscowego „Sokoła” o godz. wpół do 4 uroczystość św. Mikołaja.

Ceny węgla wynoszące u nas 90 h. za cetnar, w najbliższej przyszłości spaść mają do ceny 84 h. za cetnar. Zniżka cen węgla jest następstwem bardzo znacznej produkcyi węgla z kopalni Zagłębia. Oszędzą pozostawić się życia w Chranowie przez powieszenie 75 lat leczący J. Jurkiewicz. Powodem samobójstwa starca miały być nieanaski domowe.

Statystyka powiatu chranowskiego za ubiegły kwartał, t. j. od 1 lipca do 30 września wykazuje 1166 urodzin, a 549 zgonów. Małżeństw zawarto w tym czasie 203. Wypadków morderstwa było w tym czasie 2, zabójstw 17.

Tarnów, 1 grudnia. (Supleni. Konsuma. Żyźwiarstwo. T. S. L. Konkerty.) Tarnowski Kolo Towarzystwa nauczycieli szkół wyższych uchwalilo wczoraj następujące wnioski w sprawie suplentów. — Mianować należy tylko suplentów egzaminowanych, w razie zaś koniecznej potrzeby suplentów nieegzaminowanych tylko na 2 lata; wypowiedzenie kontraktu przez państwo ma nastąpić z poaniem powodów i ma być potrójne. Postępowanie dyscyplinarne powinno podlegać tym normom, co u nauczycieli rzeczywistych. Płaca służbowa i dla nieegzaminowanych robory 11 rangi, dla egzaminowanych dziesiętowej, przy normalnej liczbie godzin. Drugą ważną sprawą porządku dzionnego była kwestya założenia konsumu. Postanowiono założyć wśród profesorów towarzystwo konsumcyjne i wybrano odnośnych delegatów, którzyby się tą sprawą zajęli.

Komitet Towarzystwa żyźwiarskiego rozwiązał się, a gotówkę w kwocie 1642 kor. 15 hal, jako żeż budynek w ogrodzie miejskim oddał na własność kasyna z zastrzeżeniem, aby opiekować się sportem żyźwiarskim. Tutejszemu Kolu T. S. L. udzieliła Rada szkolna renumeracyę w kwocie 200 kor. za prowadzenie kursu dla analifabotów.

Staraniem Towarzystwa muzycznego odbędzie się 4 b. m. koncert, ku czci Zygmunta Noskowskiego, a staraniem dyrekcji koncertów krakowskich odbędzie się koncert symfoniczny znakomitej orkiestry monachijskiej, znanej jako „orkiestra Kalma”.

Z Krynicy. (Budowa linii kolejowej. — Założenie nowego pisma zdrowego. — Stowarzyszenie właścicieli realności, lekarzy i przemysłowców.) Rozpoczęte we wrześniu roboty wstępne około budowy linii kolejowej Muszyna-Krynica, postępują w żywym tempie, mimo większych nawet opadów ulegowych. Na wyciecznej trasie postawiano wszędzie profile dla wymiarów wału kolejowego, tu i ówdzie poprowadzono małe kolejkę dla wózków, do zwożenia ziemi nasypowej i kamion. Roboty te łączone są również z regulacyą potoku Krynicański.

Budowa ta wraz z Inneimi bliskimi już milionowymi inwestycjami, jak nowe lazienki borowinowe, nowy zakład hydropatyczny i caloroczne „Wielkie sanatorium” w Krynicy, pobudziły tamtejszych obywateli do samodzielnej akcyi w kierunku obrony swych interesów. Zwolane onegdaj przez burmistrza p. Dembińskiego zebranie obywateli, uchwaliło jednomyślnie założyć własnymi siłami nowe pismo zdrowe, opierające byt na zgłoszonych udziałach. Do akcyi

tej zaproszono dra Juliusza Bandrowskiego, redaktora wydawanego w Królestwie podobnego pisma „Zdroju Ciecocińskiego”, ofiarując mu kierownictwo nowo założy się mającego organu.

Na zebraniu następnem powiodło się przystąpić do zorganizowania „Stowarzyszenia właścicieli realności, lekarzy i przemysłowców Krynicy”, związanych wspólnie celami ekonomicznymi. Jednym z wielu celów tego stowarzyszenia jest także dostarczenie bezpłatnej obrony prawnej przez wybitnym wyrubnowanych do niemożliwości ciężarów podatkowych. Wzorem do złożenia statutów był dla zebrania podobny statut Tow. właścicieli realności w Nowym Sączu, który z odpowiedzialniemi zmianami ustalono dla poddania go władzy do zatwierdzenia.

Brody, 1 grudnia. (Rocznica. — Prywatne seminarjum męskie. — Ankieta przemysłowa.)

Staraniem Sokoła odbyło się 29 listopada nabożeństwo żółbne za spokój poległych w powstaniu. — Z początkiem roku szkolnego założono tu prywatne seminarjum męskie; liczy ono przeszło dwadzieścia uczniów, którzy rekrutują się przeważnie ze sfer wólczańskich. Kierownikiem jest dyrektor szkoły wydziałowej żeńskiej p. Tyszkowski.

Dnia 30 listopada bawił tu radca dworu inspektor przemysłowy p. Nawrtil, który wziął udział w ankiecie przemysłowej, pragnącej wybudować zakład dla desinfekcyi snrowców, jak szecetina, wólcień i pierze, przychodzących z Rosyi.

Dobrowolna germanizacya. W lwowskim „Rolniku” organie tamtejszego „Towarzystwa rolniczego” zamieszczono w ostatnim numerze artykuł o stabilnieniu na Śląsku pruskim w mieście Cosel. Autor tego artykułu zwiędził tę stabilnię i miasto, w którym się znajduje — lecz nie dowiedział się, ani widocznie nie starał się dowiedzieć, jak brzmi polska nazwa tej śląskiej miejscowości. A przedcie ów „Cosel” to stare piastowskie Koźle, stolica powiatu, którego ludność jest w conajmniej 80% rdzennie polską, czuje i myśli po polsku, wybiera polskiego posta, a która zapewne bardzo by się obraziła na tę ignorancję brata Polaka z Galicyi, gdyby o niej dowiedziała. Nawet przy takich zawodowych wycieczkach do pruskich zakładów kultury rolniczej, nie należy zapominać o tem, że zakłady te znajdują się na polskiej ziemi, której nazw nam dobrowolnie niemiecy nie wolno.

Ze świata.

Koncert prof. Lalewicza w Berlinie. Nasz korespondent berliński (R) nam donosi: Ubiegłej soboty wystąpił Jerzy Lalewicz, prof. konserwatorium krakowskiego, w Berlinie w sali Blüthnera. Program muzyczny prof. Lalewicza składał się z trzech koncertów z towarzyszeniem orkiestry. Wielkie zainteresowanie wywołał nieznanu tu koncert Melcera Koncerty Beethowena i Liszta wywołały entuzjazm u licznie zgromadzonej publiczności. Zmuszony praktykami wirtuoz musiał nad program zaszczepić jeszcze solo fortepianowe. Prasa miejscowa ogólnie wyraża się z nadzwyczajnym uznaniem dla głębokiej muzykalności i niezwykłej wytwornej techniki naszego rodaka.

Jubileusz straży ogniowej. Dzisiaj obchodził wieńdowska straż ogniowa jubileusz 150 letniego istnienia swego, tudzież 25 lecia swojej obecnej organizacyi. Jako przedstawiciel krakowskiej straży ogniowej wyjechał do Wiednia na tę uroczystość naczelnik straży p. Nowotny.

Tajemnicza śmierć kłusownika. Z Lubliany donoszą o tajemniczej śmierci kłusownika, która wzbudziła całą ludność okoliczną. W niedzielę znaleziono na górze Beguniska, mającej 2.600 metrów wysokości, zwłoki 20-letniego parobka Rozlicza z pobliskiego Wigau. Głowa była odcięta od tułowia. Stwierdzono, że Rozlicz dnia 24 ubiegłego miesiąca udał się na Beguniskę, ażeby rzekomo zabrać zapomniane w lesie narzędzia, w rzeczywistości zaś dla kłusownictwa. Obok kopalni rtęci miał Rozlicz spotkać się z towarzyszem, do którego należeli turyści Kremenski i Sinko z przewodnikiem. Turyści mieli strzelby i wybrali się na polowanie. Strzelec z dóbr hr. Borna, nazwiskiem Eisenpart, wezwał owo towarzystwo, ażeby się zatrzymało i oddało broń, ale obaj turyści i przewodnik zaczęli uciekać. Lesny dał strzał i powalił Rozlicza. Taki przebieg miało to zajście, wedle obiegających wieści, ale ani lesny, ani żaden z turystów nie zgłosił się w tej sprawie do władzy. Żandarmerya dotąd przesłuchiwała tylko lesnego, którego ludność chciała zlynczować.

Proces o szpiegostwo. Dragoslav Kuzel, syn lekarza, pochodzący z Litewierzy, a osiedlonego w Czarzaku w Serbji, został za szpiegostwo wojskowe na rzecz Austrii zasądzony na 15 lat robót przymusowych przez sąd wojenny w Niszu. Oskarżony miał podczas ruchu aneksyjnego austradzać serbskie tajemnice wojskowe konsulowi austriackiemu w Niszu.

Pani Steinhell. Fotograf paryski Branger, który automobil swój dał do rozporządzenia Steinhellowej w nocy po zapadnięciu wyroku, opowiada, w „Matinie”, jak się ona zachowywała bezpośrednio po uzyskaniu wolności. Pani Steinhell po wyroku uwalniającej została przez strażników wywieziona z sali, omiadała bowiem. W godzinę później ndaje się do automobilu. Po drodze rzuciła się w objęcia nieznaney kobiety z aktorskim gestem, a potem woła: „Przepraszam. Myślałam, że to pauna Bujol, córka dyrektora więzienia”. Steinhellowa nie była wcale złamana, przeciwnie okazywała wesołość. Gdy jadąc automobilem, usłyszała wywołania sprzedawanych dzienników, powiedziała: „Co za trzyki z powoda afery Steinhella”. Jechaliśmy dalszemi ulicami, ażeby zmilił natrętów. Kolo teatru „Champs Elysees” rzekła pani Steinhell: „Mam tutaj występować za 100.000 franków miesięcznie. Nie byłoby to głupiem”. Przejżdżając kolo restauracyi Maxima, zwróciła się pani Steinhell do adwokata Steinharda, mówiąc: „Musisz mnie pan tutaj kiedyś zaprowadzić”. Nazajutrz fotografowała się, przybierając rozmaite pozy. Była wesoła i rozmowna. „Co za niedorzeczność. Będą ludziska wleźli, że Schefer i Borderel uprowadzili mnie. Gdybym była chciała, uczyniłoby to ktoś inny. Wiele, co Steinhardt zrobił? Oświadczył się o moją rękę”. Gdy Branger wręczył

nera i jakiegoś mężczynie uciekającego. Jedni rzucili się na ratunek generała, drudzy ruszyli w pośpiechu do uciekającego, który był sprawcą zamachu. Dwa przedchodnie podnieśli generała Veranda i zaprowadzili go do apteki, naprzeciwko hotelu położonej. Obłąkane krwiny, ale zupełnie przytomnego posiadano na fotelu, a przywołany lekarz wziął się do tymczasowego opatrywania rany. „To nie — mówił general — Proszę o wypadku zawiadomić moją żonę w sposób ostrożny, a mnie odwieźć do szpitala Val-de-grâce. Tymczasem solężny sprawca zamachu wydobądź rewolwer z kieszeni i stanąć do obrony przeciwko agentowi policyi Deboussetowi. Agentowi pospieszył z pomocą szeregowiec 28 p. piechoty i obaj ubezpieczali sprawcę zamachu, którego policyja z trudem ocalała przed doraznym sądem tłumy. Odprowadzono go do komisaryatu, gdzie okazało się, że jest to Endelsi, były urzędnik kolonialny z Algieru. Generała odwieziono do szpitala, gdzie lekarz Lemoine stwierdził na głosie rany lekką, a na karku ciężką, ale nie groźną życia.

General Verand, były uczeń paryskiej szkoły politechnicznej, był kapitanem artylerji, skąd przeszedł do żandarmerji. Został następnie podpułkownikiem w gwardji municypalnej, a mianowicie komendantem jazdy. W roku 1905 został zamianowany komendantem żandarmerji francuskiej w Macedonii, a powróciwszy do kraju, otrzymał stopień generała brygady i komendę nad departamentem Sekwany.

Zatrucie gazami w kościele. Z Monachium telegrafują: W jednej ze wsi w Górnej Bawaryi zdarzył się niezwykły wypadek zatrucia gazem wielu osób w kościele. Skłaniem waliwego napełnienia w kościele i przedostania się gazu węglowego do wnętrza kościoła, 30 osób, przybyłych na kazanie, utraciło przytomność. Kazanie i nabożeństwo przerwano i postawiono wszystkie okna i drzwi, aby do świątyni wpuścić świeże powietrze. Mimo tych zarządzeń, uległo zatruciu gazem jeszcze kilka osób.

Za śpiegostwo. Z Belgradu telegrafują: Sąd tutejszy skazał na 15 lat więzienia aktora austriackiego, Kuzeliego, oskarżonego o śpiegostwo na rzecz Austrii.

Mianowania i przeniesienia. Minister robót publicznych zamianował prow. radcę górnictwa przy starostwie ziemskim w Krakowie Tadeusza Harajewicza, a naczelnika urzędu górnictwa okręgowego w Krakowie, st. komisarza górnictwa dra Kamilarza Midowicza, radcami górnictwa w stacji władz górnictwa.

Składki. Dla Tow. Szkoły ludowej złożyła Ella Sawicka 1 K 75 hal.

Na przyjęciu Brata Alberta złożył Z. K. 2 K. z kalendarza. W czwartek 2 grudnia: Bibiani, Pauliny i Anieli m.; w piątek: 3 grudnia: Franciszka Ksawerowa i Hilarego; w sobotę 4 grudnia: Barbary i Piotra Chryzyl.

Wschód słońca 3 grudnia o godz. 7 min. 23; zachód o godz. 3 m. 39; długość dnia 8 godzin 17 min.

Z krakowskiego obserwatorium. Dnia 1 grudnia termometr doszedł od — 17 do + 25 C.; — barometr opadł.

Dnia 2 grudnia o godz. 7 rano stan barometru 738.8 mm., termometru 63 C.; wiatr południowo-południowo-wschodni.

Repertuar Teatru miejskiego w Krakowie. W czwartek: „Lady Frederick“.

W piątek: „Sędziowie“ i „Panna męczatka“.

W sobotę: „Szczęście Franca“; komedia w 3 aktach i „Sześć kom. w 1 akcie Wł. Perzyskiego“.

W niedzielę po południu: „Kopciuszka“; — wieczór: „Szczęście Franca“ i „Sześć“.

W poniedziałek: „Kroń“.

W wtorek: „Szczęście Franca“.

W środę po południu: „Ziemia“; wieczór: „Gromiwoja“.

W czwartek: „Szczęście Franca“ oraz „Sędziowie“.

Repertuar teatru ludowego. W czwartek: „Kontrolor wagonów sypialnych“.

W piątek: „Kontroler wagonów sypialnych“.

W sobotę: „Potop“.

W niedzielę po południu: „Potop“; wieczór: „Nitonche“.

W poniedziałek: „Verbum nobile“ Moniuszki.

Uniwersytet ludowy im. Adama Mickiewicza w Krakowie.

W czwartek: P. Kazimierz Czapliński: Sycylogia Gumpłowicza (1 wykład).

W piątek: P. Edward Woronicki: Wersyhora w po-daniach i literaturze polskiej (2-gi wykład).

akcyo Związku gorliwie popierali. Wyrażono również uznanie zarządowi związku.

> Losowanie obligacyi m. Lwowa z r. 1900 odbyło się wczoraj. Wylosowano ogółem 16 obligacyi, łącznej wartości nominalnej, a mianowicie 19.200 kor. Serya E. po 5.000 kor. jedna sztuka nr 70, Sorya D. po 2.000 koron, pięć sztuk nr.: 1466, 1358, 535, 122, 1311, Serya C. po 1000 koron, trzy sztuki, nr.: 104, 874, 1224, Serya B. po 200 koron, pięć sztuk, nr.: 268, 1002, 1130, 1760, 619, Serya A. po 100 koron, jedna obligacya nr. 343.

Powwyższe papiery wyplacane będą w pełnej wartości nominalnej począwszy od 1 marca 1910 i od tego terminu ustaje ich oprocentowanie.

Z miejskiej centralnej targowicy na bydło w Krakowie (Kraów). 30 listopada na dzisiejszy targ sprowadzono bydła rogatego 243, cieląt 245, owiec i kóz 46, nierogacizny 378; razem 882 zwierząt. Płacono za jeden centar metryczny żywy wagi: buhaje od — do —, woly — do —, cielęta od — do —, jałowki od — do —, owce od 108 —; bity wagi: nierogacizny 136 — do 156 —; Z zakupionych na oko płacano za sztukę: buhaje od 109 — do 240 —, woly z paszy od 160 — do 290 —, krowy od 80 — do 140 —, jałowki od 170 — do 144 —, cielęta od 20 — do 80 —, owce i kozy od 16 — do 20 —.

Zo sprzedanych na targ zwierząt sprzedano: na miejscowe konsumpcje 737 sztuk, na konsumpcje innych gmin kraju 145, na eksport za granicę kraju bydła rogatego —, na eksport za granicę kraju nierogacizny —.

Ceny powyższe obliczono bez opłaty akcyzowej.

Kronika lwowska.

Lwów, 2 grudnia.

Teatr. W rocznicę listopadową odbyło się w teatrze lwowskim przedstawienie „Horsztynskiego“ z p. Żelazowskim w roli tytułowej, p. Adwentowiczem w roli Szczęganego. Znakomity artysta odwozrzył to postać z prawdziwym artystem. Względnie dzieło Słowackiego wystawiono z wielką starannością, szkoda tylko, że publiczność nawet połowy widowni nie zapamiętała. Ten brak zainteresowania się lwowlan dziełami Słowackiego, jest godną zastanowienia.

Epidemia szkarlatyny w Lwowie. W ubiegłym tygodniu ogłoszono nowych wypadków szkarlatyny 30 (jest to początkowe nasilenie stanu przeciętnego) i 2 skony.

Repertuar Teatru lwowskiego. W piątek: „Najlepsza z kobiet“.

W sobotę po południu: „Kordyan“; wieczór: „Madame Butterfly“.

W niedzielę po południu: „Szczęście Franca“; wieczór: „Manowry jesienne“.

Groźba wojny rosyjsko-japońskiej.

Przewidywania niejednokrotnie przez znawców Dalekiego Wschodu wypowiedziane, którym daliśmy też kilkakrotnie wyraz na szpaltach naszego dziennika, zaczynają się sprawdzać. Stosunki Rosyi i Japonji pogarszają się z dniem każdym. Obecnie zaś zaszły fakty, które sytuację na północno-wschodnim wybrzeżu oceanu Spokojnego czynią wprost groźną. Japonia, która przez trzy lata pokoju zbrojną się z niesłychaną energją, podwoiła niemal swoje siły militarne, a także pod względem gospodarczym wzmościła się znacznie, przygotowuje się — wedle wszelkich oznak — do nowej czynnej akcyi na lądzie azjatyckim.

Powodu do przyspieszenia tej akcyi ma ona podostatkami. Rosya buduje kolej amurską, przed kilku dniami zaś zawarła układ z konsorcjum amerykańskim w sprawie budowy drugiego toru na kolei syberyjskiej. W powstaniu Koreańczyków dopatrzy się rząd tokijski także nie bez słusności ręki rosyjskiej. A fakt taki, że księcia Ito zabili spiskowcy koreańscy w oczach ministra rosyjskiego Kokokcewa na stacyi kolejowej, należącej do Rosyan, musiał mimo całej kurtuazyi, jaką okazał z tego powodu rząd rosyjski japońskiemu, wywrzeć w Tokio wrażenie tyle głębokie, ile dla Rosyi niekorzystne.

Ponad temi wszystkimi zaś, że tak powiemy, „bieżąciami“ okazami do wznowienia wojny z Rosją, góruje w Japonji jeden najważniejszy moment wojenny, mianowicie poczucie przewagi nad Rosją i głębokie przekonanie, że zwycięstwo nad tym naturalnym wrogiem, jest łatwe, później zaś z każdym rokiem zwolki, będzie coraz trudniejsze.

Jeżeli to przekonanie panuje w decydujących sferach japońskich i jeżeli ich wielki program polityczny obejmuje istotne zdobycie całego wschodniego wybrzeża syberyjskiego, to już niczego więcej do wojny nie potrzeba. — Wybuchnie ona niejako sama przez się, ponieważ historia uczy, że tam, gdzie naziószone już drzewina na stos, znajdzie się podpałka, chociażby nawet w postaci depeszy sfałszowanej i la Bismarck... —

Na czele 16 batalionów, postawionych na stopie wojennej, general Kuroki wyruszył do Korei. Zapewne będzie on tam tłumni powstanie... Równocześnie kanonierka japońska „Chia“ poszukiwała wygodnych stanowisk dla floty japońskiej na morzu Wschodnim, wzdłuż brzegów Kamczatki... Ze strony rosyjskiej oficjalnie stwierdzono, że załoga tej kanonierki wdariwszy się na ląd, mimo protestów ze strony straży rosyjskich, zaprosiła naczelników plemion tunguskich na obiad na pokład okrętu. Tam podejmowano ich uroczysto i zapewniano, że już niebawem Kamczatka przejdzie pod panowanie Japonji.

Są to wszystkie fakta, stanowiące dostateczną podstawę do alarmów wojennych, które bardzo łatwo mogą nie okazać się fałszywymi.

„Nowoje Wremia“, które otrzymaliśmy dziś po godzinie 11 przedpołudniem, przynosi artykuł wstępny i korespondencyjny z Włady wostoku, datowaną z dnia 16 z m., w której sprawa najazdu Japończyków na Kamczatkę przedstawiona jest bardzo obszernie.

Przed dwoma laty Japończycy wymusili na rządzie rosyjskim, że pozwolili, aby jeden statek wojenny japoński krążył po morzu Occhockiem i cieśninie Berynga, rzekomo „w celu ratowania japońskich rybaków, ulegających katastrofom na morzu“, których okręty w myśl konwencji o rybołówstwie nie mogą chronić się w zamkniętych zatokach, ani w ujściach rzek. Następnie Japończycy zażądali, aby Rosya pozwoliła już na krążenie dwóch ich statków wojennych po tych samych wodach. Powstała

stała wielka sprawa dyplomatyczna między Petersburgiem a Tokio, skomplikowana jeszcze wskutek agresywnego wystąpienia japońskiego urzędnika Szczuki, wobec władz rosyjskich, które wzięły kilku Japończyków, podejrzanych o okradanie okrętów rybackich.

Ostatecznie sprawa skończyła się zwozu tryumfem Japończyków. Rosya „pozwoliła“ na utrzymaniu przez nich dwóch kłazowników na wodach północnych.

Otóż jeden z tych kłazowników „Chia“ — opowiada władzostocki korespondent petersburskiego dziennika — przybywszy tego roku do brzegów Kamczatki, zamiast „ratować“ tonących rybaków zaczął robić skrupulatne pomiary dna morskiego, brzegów i zatok rosyjskich. W czerwcu b. r. kapitan „Chii“ ośmielił się do tego stopnia, że zawiązał do bezładnej zatoki „Zabijaka“ kolo Ochocka i zaczął urządzać się tu zupełnie, jak u siebie w domu.

Zatoka ta bardzo głęboka i doskonale od natury wyposażona, nadaje się istotnie na dostojny port dla floty wojennej. Z „Chii“ tedy wyprowadził się silny oddział piechoty japońskiej w głąb lądu i najspokojniej zaczął dokonywać pomiaru i zdejmować mapy z całej okolicy. Następnie zawarli Japończycy czułą przyjaźń z tunguzami miejscowymi, których zaprosili potem na okręt, gdzie ich do nieprzytomności spoili wódką. Potem wymienili z nimi ogromny zapas drogocennych skór na spirytus i zapowiedzieli, że Kamczatka będzie niebawem należeć do Japonji.

Z zatoki „Zabijaka“ popłynęła „Chia“ wzdłuż brzegów kamczackich, zawiązując bez żenady do wszystkich zatok i ujść rzecznych, wszędzie zdejmując dokładne pomiary. Równocześnie szalupy japońskie wpływały do każdej cieśniny, a oficerowie, dowodzący nimi, pilnie i skrupulatnie fotografowali brzegi. Śmiałość Japończyków doszła do tego, że zaskwestrowali oni prosta łódzie rosyjskich rybaków i porozbijali na nich swoich żołnierzy, fotografów i topografów rzekami w głąb lądu dla dokonywania zdjęć.

Wiadomości te, oficjalnie stwierdzone, wywarły na wyższych władzach rosyjskich we wschodniej Syberji „przgnębiające wrażenie“.

Tyle korespondent władzostocki „Nowego Wremienia“, która, omawiając równocześnie tę sensacyjną sprawę we wstępnym artykule, kończy go ironiczną uwagą, że „w Petersburgu wiadomości o tem wszystkim otrzymał, — starannie ponumerowano i schowano do archiwum, celem przechowania ich aż do chwili, kiedy nowo mianowany gubernator Kamczatki uzna za stosowne posłać swoje raporty nie do dalekiego Petersburga, ale do bliższego Tokio“.

(Telegramy „N. Reformy“ z dnia 2 grudnia.)

Wyprawa na Koreę.

Tokio. General Kuroki udaje się już jutro na czele 16 batalionów na Koreę.

W przededniu wojny.

Petersburg. General-gubernator wschodnio-azyjskiego wybrzeża, Unterberger, ogłosił interwju, w którym oświadcza, że wszystkie oznaki przemawiają za tem, iż Rosya znajduje się w przededniu ponownej krwawej wojny z Japonją. Japonia czyni nadzwyczajne przygotowania zbrojne z niesłychaną szybkością. General Unterberger zapewnia, że zwrócił już uwagę kompetentnych sfer w Petersburgu na groźące niebezpieczeństwo wojny.

Urzędowe informacje.

Petersburg. Sfery oficjalne starają się u spokojić opinię publiczną, zapewniając, że stosunki między Rosją a Japonją są zupełnie normalne i nie ma powodów do żadnych obaw. Przyznają wprawdzie, że Japonia gorączkowo się zbroi, ale, jak zapewniają nie w celach agresywnych, lecz dla utrzymania swojego stanu posiadania.

Dalej donoszą, że między Rosją a Japonją toczą się bardzo ważne tajne rokowania, których celem ma być zawarcie ważnego układu międzynarodowego. Ma być także założony rosyjsko-japoński związek handlowy.

General-gubernator wybrzeża wschodnio-azyjskiego, Unterberger, przysłał do Petersburga ujemoraj, w którym prosi o kilka milionów rubli na czele fortyfikacyjne.

„Reichpost“ o wojnie.

Wiedeń. Powszechną uwagę zwraca artykuł „Reichpost“, który wskazuje na wojnę, grożącą Rosji ze strony Japonji. W artykule tym, na podstawie dzienników rosyjskich, zwrócono uwagę na wiadomości o zbrojeniu się Japonji. Organ chrześc.-społeczny szczył z lwowskiego, że w chwili tak krytycznej dla Rosji, prowadzi w Europie awanturniczą politykę i lekceważy bezpośredniego sąsiada.

Zaostrzenie sytuacji na Węgrzech.

(Telegramy „N. Reformy“ z dn. 2 grudnia.)

Budapeszt. Sytuacja polityczna jest ogromnie napięta. Wczorajsza Rada ministrów miała przebieg niemal burzliwy. Ministrowie z partji Kossutha oświadczyli się stanowczo przeciw wizerzoryum budżetowemu, partja Justha oświadczyła, że nie dopuści do uchwalenia najkrótszego choćby wizerzoryum budżetowego.

„Mag. Hirlap“ donosi, że jeżeli cesarz dziś nie przyjmie programu gabinetu, ani nie zgodzi się na udzielenie obecnemu rządowi dymisji, nie jest wykluczonem, że nastąpi strajk ministrów, którzy odmówią wogóle dalszej czynności.

We wtorek ma się odbyć posiedzenie Sejmu.

Pogroźki.

Budapeszt. Organ Kossutha „Budapest“ ogłasza dziś sensacyjną artykuł wstępny, w którym wywodzi, że z powodu wrogiego stanowiska, zajętego w Wiedniu wobec Węgier, partja Kossutha przejdzie do opozycji i stanie na gruncie Unii personalnej.

W artykule tym powiedziano dalej, że tylko wrogi wpływ austriacki spowodowały, że

sytuacja stała się dla Węgier tak rozpaczliwą.

Kossuth doszedł do ostatecznych granic umiarkowania, w Wiedniu jednak tego nie uznano i nie okazano żadnej ochoty do ustępstw.

Przyuszczają, że także na dzisiejszej audyencyi Wekerlego u cesarza, nie zapaadnie decyzja i cesarz nie udzieli żądanej dymisji rządu.

„Pester-Lloyd“ donosi, że rząd węgierski ma zamiar z dniem 1 stycznia 1910 roku przerwać wypłaty na armię i na cele wspólne.

Zamach truciejski w armii.

(Telegramy „N. Reformy“ z dnia 2 grudnia.)

Wiedeń. Audytor Kunz wyjechał wczoraj do Lincu, gdzie sam prowadzi dalsze śledztwo.

Pierwsze oficjalne przesłuchanie Hofrichtera przed sądem wojskowym odbędzie się w poniedziałek. Śledztwo nie wydało dotąd żadnych pozytywnych rezultatów, ani też Hofrichter nie zmienił swojego stanowiska.

Rozstrzelanie za spisek.

(Telegramy „N. Reformy“ z dnia 2 grudnia.)

Cetynia. Na mocy wyroku sądu wojskowego rozstrzelano tutaj porucznika Ginowicza i czterech jego towarzyszy. Przyczyną tego wyroku był udział tych oficerów w znanym spisku, skierowanym przeciw k. Mikołajowi, i udział w usiłowanym zamachu bombowym.

Belgrad. Wiadomość o rozstrzelaniu pięciu oficerów w Cetyni wywołała w prasie tutejszej bardzo wielkie wrażenie. „Stampa“ nazywa wyrok ten niesłychanem morderstwem sprawiedliwości.

Sytuacja w Radzie państwa.

(Telegramy „Nowej Reformy“ z d. 2 grudnia.)

Z dzisiejszego posiedzenia Rady państwa.

Wiedeń. Na dzisiejszem posiedzeniu Izby posłów, po odczytaniu wniosków i interpelacyi rozpoczęła się w dalszym ciągu dyskusya nad wnioskami nagłemi w sprawie szkół mniejszości.

Dyskusye zamknięto i wybrano mowców generalnych.

Wiedeń. Mowcami generalnymi do dyskusyi nad wnioskami nagłemi w sprawie szkół mniejszości wybrano posłów Pantza i Schäftera.

Prasa czeńska o Unii.

Praga. Dzienniki czeskie omawiają uchwałę Unii słowiańskiej, która, jak twierdzą, odpowiada usposobieniu większości ludności czeskiej; ludność czeńska życzy sobie utrzymania parlamentu. Dzienniki sądzą, że na tej drodze uda się obalić gabinet.

Na obalenie gabinetu.

Praga. „Nar. Listy“ twierdzą, że Czesi zastrzegli sobie wolną rękę przy drugim czytaniu wizerzoryum budżetowego i przypominają, że w swoim czasie Czesi obalili w ten sposób Kobera, dopuszczając do pierwszego czytania ugody austro-węgierskiej i ustawy o refundacyach.

Rada wojenna.

Wiedeń. Dnia 4 grudnia zbierze się tu pod przewodnictwem cesarza Rada wojskowa, w której weźmie udział następca tronu, minister wojny, ministrowie obrony krajowej i szereg wyższych generalów.

Obiady parlamentarne.

Wiedeń. Wczoraj odbył się u dra Chiarego pierwszy z zainicjowanych przez Głębńskiego, obiadów parlamentarnych.

Telefoniczne i telegraficzne wiadomości „Nowej Reformy“ z dnia 2 grudnia.

Wyjazd Aerenthala.

Wiedeń. Hr. Aerenthal udaje się w najbliższych dniach do Berlina na konferencyę z kanclerzem Bethmannem Hollwegiem. Ma to być dalszym ciągiem konferencyi, rozpoczętych w Wiedniu w czasie pobytu tam kanclerza niemieckiego.

Spór o prezydym.

Berlin. W parlamencie panuje wielkie zamieszanie. Jest bowiem niobywałym w dziejach parlamentu niemieckiego wypadkiem, że nie był on w stanie zaraz na pierwszym posiedzeniu się ukonstytuować. Dotychczas jednak brak jeszcze kandydata na stanowisko drugiego wiceprezydenta, stronictwo narodowo-liberalne bowiem godności tej nie przyjęło.

Socjaliści, którym to stanowisko się należy, jako najliczniejszej obecnie z rzędu partji, postawili kandydaturę Singera. Konserwatyści kandydaturę tę zasadniczo odrzucają. Tak samo odrzucają oni kandydaturę następnego większego stronictwa, Koła polskiego, także ze względu zasadniczo. Wobec tego, że kandydatura polska nie ma widoków, uważają za prawdopodobny wybór ks. Hohenhlohego drugim wiceprezydentem. Ks. Hohenhlohe nie należy do żadnej partji.

Truciciel.

Paryż. Aresztowany podoficer Faraco twierdzi, że rzucając sinek potasu do zupy, chciał zrobić tylko żart i był przerażony, do-

wiedziawszy się o strasznych skutkach sineku potasu.

Katastrofa kolejowa.
Rzym. Na stacyi Ponte Galera kolo Rzym wykoł się pociąg osobowy; dwie osoby zginęły, a kilka odniosło zranienia.

Odpowiedzialny redaktor i wydawca:
Michał Konopiński.

NADEŚLANE.

Artykuły w tym dziale nie pochodzą od redakcyi.

Molla-Proszki Seidlickie

Zagoinie rozwalniający środek domowy dla wszystkich, którzy doznają dolegliwości w trawieniu i innych skutków śledzącego trybu życia. Pydłko 2 K. Główna wysylka przez aptekarza A. MOLLĄ, c. i k. nadmorskiego do stawicy, Wiedeń, I., Tuchlauben 9. 76

W aptekach na prowincyi żądać przetworu MOLLĄ.

Dr Tadeusz Berezowski
h. asystent kliniki okulistycznej, ordynuje w chorobach oczu
przy ul. Floryańskiej L. 49, I p.
6791 20 40

Kupujący! Pocztówki artystyczne wydawnictwa

„Wisła“ 7184
w Krakowie. Reprodukcyje obrazów polskich malarzy, po 14 halerzy. — Wyrób polski krajowy

Hotel Venedig, Wiedeń, II.,
Mühlfeldgasse
naprzeciw strony odjazdowej c. k. kolei
północnej, 7306 7 12
najlepiej położony i spokojny hotel dla rodzin.
Największy komfort. Pokoje począwszy od 2 K.

MECHANOLECZNICZY

Zakład Zanderowski
Lecznica ortopedyczno-chirurgiczna
ul. Zyblikiewicza 9. Tel. 796.
GIMNASTYKA HYGIENICZNA DLA DZIECI szkolnych w godzinach popołudniowych. — GIMNASTYKA LECZNICZA ORTOPEDCZNA od godziny 9—1 i od 4—6. Leczy się garby, skrzywienia kręgosłupa, choroby stawów i kości, stopy pł. 7577 3 6 skie i t. p.

Dr Merz. Dr Wachtel. Dr Staszewski.

Zakład dentystyczny
Dra Dory Immerglück
otwarty od godz. 9—12 i od 3—5
przy ul. Grodzkiej l. 30, I p. 7 10

Dr ST. SZUREK
przyjmuje z chorobami wewnętrzn.
ul. KOLEJOWA 4.
7707 3 6

Zakopane-Bystre
„pensjonat George'a“
położony dogodnie dla używających sportów zimowych. — Pianino. Telefon. Konle na miejscu. Cały rok otwarty. 2 4

Dr O. Lang
ordynuje w chorobach dzieci
od 3—5 po południu ul. Garbarska L. 4.

Fela Statter
Józef Salomon
zarzącent.
Tuchów.

Podziękowanie.
Zacnym Przyjaciolum, Znajomym i wszystkim, którzy łaskawie oddali ostatnią posługę ś. p. Feliksowi Szpenglerowej i serdecznie dziękuję naszemu smutek, niosąc nam słowa pociechy, tą drogą składamy stokrotnie „Bóg zapłać“.

7839 Dzieci i nauki.

Do numeru niniejszego dołączony jest dla P. T. Prenumeratorów miejscowych okólnik Chromofotokopu w Krakowie, ul. Floryańska 4, i Stereoglobu, ul. Szewska 15.

Kursa telegraficzne.

Wiedeń, 2 grudnia. (Giełda południowa.)
Marki 117 3/4. Renta majowa 95 1/2. Renta koronowa węgierska 92 1/2. Akcje austr. zask. kred. 675 50. Akcje węg. zask. kred. 732 —. Akcje Anglobanku 314 50. Akcje Unionbanku 581 7/8. Akcje Banku lombardzkiego 745 —. Lombardzka 608 50. Akcje kolei państwowych 745 —. Lombardzka 125 25. Akcje fabryki broni 656 50. Akcje tytoniowa 0 —. Alpejski 730 75. Rima-Mursanyi 667 50. Akcje praskiego Tow. kolejowego 2635 —. Losy tureckie 233 25. Rente 954 50.

KAROL CZAPLICKI, jubiler

naprzeciw kościoła N. P. Maryi, Plac Maryacki I. 1. Filia: naprzeciw Sukiennic, Rynek I. 7.

połącza Szan. Publiczności swój -- magazyn i fabrykę -- wyrobów złotych i srebrnych odznaczających się gustem, oryginalnością, trwałością i eleganckim wykonaniem. 7643 4 6 Ceny fabryczne.

Wszelkie obstalunki i reperacje jak najstaranniej, punktualnie i po cenach umiarkowanych. Złoto, srebro i drogie kamienie zakupuje lub przyjmuje w zamian. Srebro chińskie. Christofia na składzie po cenach fabrycznych.

W jaki sposób mogę przyjemnie, a zarazem pożytecznie spędzić długie zimowe wieczory???????

Ucz się obcych języków w Instytucie Berlitza. Kraków, Floryańska 25. 6574 7 0

Miód pszczoły kuracyjny i deserowy w 5 kg. puszkach wysyła opłatnie po 7 K. ks. Wł. Mikitka, proboszcz w Kupceznicach, p. Denysów. 4956 49 0

Klucz kara, rasowa
do zaprzęgu i pod wierzch, dobrze ujeżdżona, tania do sprzedania. Wiadomość: Pędzichów 17, u stróża. 7649 6 6

Skład fortepianów.
Fortepiany nowe i przegrane, z wieńską i angielską mechaniką, sprzedają i wynajmują S. Boron, Floryańska 38. 7483 8 30

Prawdziwy miód pszczoły
(patoka), wysyła w 5 kg. blaszankach po 7 K, jak również miód do picia (dwójniak) za 5 kg. gąsior po 7 K opłatnie do każdej miejscowości. Zarząd dóbr i pańsk. Zygmunta Lityńskiego w Siemkowcach, poczta Siemkowiec. 7435 13 30

Obszerny lokal frontowy
z przyległą salą do wynajęcia od 1-go stycznia 1910. Wiadomość: J. Kempier, Kraków, Floryańska 23. 7704 5 5

Za darmo
wysyłamy śliczny i cenny prezent każdej pani z prowincji, która sprzeda znajomym 30 nie ulegających psuciu przez kilka miesięcy i niezbednych w każdym gospodarstwie, patent. zapalaczy do węgla lub drzewa w cenie 50 hal. sztuka. Chętnie panie zechcą adresować: Kraków, fach pocztowy Nr 149. 6904 16 20

„Krajkowianka i Warszawianka“
najlepsze cukiernie, wyrobu **ADAMA PIASECKIEGO** w Krakowie 6340 31 0 ul. Długa 12 — ul. Floryańska 2.

Okazyjna sprzedaż!
Mebel salonowy i jadalnia, powozy, konie rasowe ujeżdżone, magiel, drób rasowy. Wiadomość: Mały Rynek 4, II p., biuro komisowe. 7729 3 3

Bluzki
szlafroki, halki, matinki itd. w najnowszych modelach, w wielkim wyborze, z powodu małych wydatków, sprzedają po cenach nader niskich — **E. STERN, Szeroka 10.** 7753 8 10

Zastawione
złoto, platyna, srebro, brylanty, i t. p. celem kupna — wykupuje dopłacając pełną wartość — 5611 54 90 **M. Brenner, jubiler, ul. Mikołajska 8, I p.**

„SZUM“
Zaledwie od kilku miesięcy wprowadzony w handel środek odżywczy do pielęgnowania włosów

Pakiet 25 hal.
Do nabycia w aptekach i drogeriach.

Miód kuracyjny
(specjalność węgierska), z kwiatów akacji, wysyła w 5 kg. puszkach, opłatnie za 7 K. **Dr. Bajor, pszczelarz w Galgahévíz (Węgry),** 7110 21 25

Ogłoszenie konkursu.
Gmina miasta Nowego Targu rozpisuje konkurs na posadę kierownika elektrowni miejskiej na razie z placą 200 koron miesięcznie, pomieszkaniem, światłem i opałem.

Wynagane następujące warunki:
1) Nie przekroczony 40 rok życia;
2) Świadczenia ukończonej politechniki, kursu dla elektrotechników i znajomości mechanicznych;
3) Świadczenie z odbytej co najmniej dwuletniej praktyki w zakładach elektrotechnicznych w kraju lub za granicą;
4) Prawo obywatelstwa austriackiego i opisanie przebiegu życia;
5) Świadczenie, że kandydat posiada znajomość prowadzenia ksiąg fabrycznych.

Podania ze świadectwami należy wnieść do Urzędu miejskiego w Nowym Targu w terminie do dnia 31-go grudnia 1909 r.

Nowy Targ, dnia 26 listopada 1909. Burmistrz **Rajski.**

Jest jednym z największych zdumiewających wynalazków i najlepszym instrumentem doby współczesnej.
Najnowsze zdjęcia na płytach Pathé przewyższają pełnym dźwiękiem tonu, mocą głosu i szlachetną przytem reprodukcją bezwarunkowo to wszystko, — co wogóle kiedykolwiek uzyskano w dziedzinie odtwarzania tonów. —
Aparaty od K 45 począwszy. 7870 3 7
Dwustronne płyty Pathé niebywalej trwałości po K 450 i K 250. Prospekta i katalogi darmo i opłatnie.
Wyłączone zastępstwo na zach. Galicję: **S. GRUDZIŃSKI i T. BERGER** Kraków, ul. Szewska 10.

Polecamy oryginalne kalosze i śniegowce petersburskie — po niebywale niskich cenach. 7387 4 10
Uwaga: Upraszamy Szanowną P. T. Publiczność o zwrócenie naszych wystaw sklepowych celem przekonania się o naszych niskich cenach.
Alfred Fränkel, Sp. kom., Kraków, Rynek gł. I. 14. Zastępca L. Steigler.
Największy wybór obuwia męskiego damskiego i dziecięcego.

Tanio do sprzedania:
W Publicznej hali licytacyjnej — Rynek 16 odbędzie się d. 6 grudnia i dni następnym **Licytacja gwiazdkowa.**
Sprzedawane będą: piękne futro sealskinowe, biżuterie, drobne przedmioty, umeblowanie, książki, suknie damskie oraz 2000 butelek win francuskich, reńskich, węgierskich jako likwidacja jednej ze znanych piwnic. — Wystawa otwarta codziennie od 10 rano. 7791 2 3 **Zarząd Hali.**

Fortepian krótki w bardzo dobrym stanie, do sprzedania. Starowiślna 21, II p. 7480 6 6

W Teatrze miejskim w Krakowie jest do objęcia posada **Suflerki.**
Panie reflektujące na objęcie tej posady, zechcą zgłosić się do kancelarii teatru w godzinach od 10—1 w południe. Wymagana znajomość wymowy francuskiej. 7711 2 3

Udziałowiec.
Z powodów rodzinnych potrzebny jest do zakładu fabrycznego (huty szklanej), dobrze idącego, pracownik z dobrimi wiadomościami handlowymi, jako udziałowiec z większym kapitałem. Zgłoszenia listowne pod J. K. 7588 przyjmują Administracja „N. Reformy“. 7588 3 3

Przyjmę zaraz jedną lub dwie panią inteligentną na naukę gotowania. Wiadomość: ul. Batorego 18, parter na prawo. 7585 6 6

RYDZE
znakomite marynowane . . . od K 5 do K 6 — kiszzone od K 4 do K 450
kompot brzoskwinowy bez pestek K 620
powidła sliwkowe, bez pestek, słodkie K 440
miód górski (huculski) patoka 1-szego rzędu K 7 —
jabłka słodkie K 320
gruszek zimowe K 3 —
Ceny rozumieją się za 5-cio kg. porządku z opłatą pocztową. Grzybki suszone, prawdziwe karpaciki od K 650 do K 750 za 1 kg. loco tu wysyła za pobraniem Dom wystawkowy produktów krajowych **Kellner, Kosów, rynek obok Kołomyi.** 7656 3 5

„SZUM“
jako kredyt osobisty zastawia za kondyktym i bez kondyktu dla P. T. urzędników, oficerów, w ogólności, profesorów, wieloletniego duchowieństwa, emerytów, nauczycieli, notariuszy, lekarzy, adwokatów i aptekarzy. Wyjaśnienie w sprawie ubezpieczenia na życie udziela **Reprezentacja Beamtens-Vereinsu** w Lwowie, Kopernika 28. 7170 14 14

Na śluby
polowania i wycieczki, wynajmuje samochody i powozy, **Piotr Guzikowski, ul. Pędzichów 1. 18.** Telefon 336. 389 40 0

Małatek ziemski
obszar 260 morgów: 203 morgi roli bardzo dobrej, część drenowana, reszta wika i las liściasty, 3 kilometry od kolei, położony przy drodze powiatowej, do sprzedania z inwentarzem martwym i żywym i krescencją. Blizsza wiadomość pod adresem: **J. Ł.** poste restante **Szczepanów.** 7603 4 4

Kawaler
izraelita, na stałe stanowiący z placą roczną 5000 K i prawem do emerytury, pragnie się ożenić z osobą sympatyczną. Małatek najmniej 30.000 K wymagany. Zgłoszenia nianominowane pod **H. S.** poste restante **Kraków**, za okazaniem kwitu inseratowego. Pwrocławniwo niewykluczone. 7606 4 4

Restauracja i Mleczarnia warszawska
Władysława Hajto, Kraków, przy ul. Wisłej 1. 8 (rog ulicy Gołebiej)

Aspirant farmacji
w II lub III roku, katolik, dobrze polecony, lub słuchacz farmacji, chcący przerwać studia, znajdzie zaraz posadę w aptece, w Rudniku nad Sanem. 7724 2 3

Małatek ziemski
obszar 260 morgów: 203 morgi roli bardzo dobrej, część drenowana, reszta wika i las liściasty, 3 kilometry od kolei, położony przy drodze powiatowej, do sprzedania z inwentarzem martwym i żywym i krescencją. Blizsza wiadomość pod adresem: **J. Ł.** poste restante **Szczepanów.** 7603 4 4

Aspirant farmacji
w II lub III roku, katolik, dobrze polecony, lub słuchacz farmacji, chcący przerwać studia, znajdzie zaraz posadę w aptece, w Rudniku nad Sanem. 7724 2 3

Aspirant farmacji
w II lub III roku, katolik, dobrze polecony, lub słuchacz farmacji, chcący przerwać studia, znajdzie zaraz posadę w aptece, w Rudniku nad Sanem. 7724 2 3

Aspirant farmacji
w II lub III roku, katolik, dobrze polecony, lub słuchacz farmacji, chcący przerwać studia, znajdzie zaraz posadę w aptece, w Rudniku nad Sanem. 7724 2 3

Nauczycielka Polka
z franc. niem. muz. do starszych uczennic. **Nauczycielka Polka** do młodszych uczennic. Froblanka i bona, Polki doskonale polecone. Niemka Froblanka i bona. Profesor do klas gim. poszukują posad zaraz. Kraków, Rynek 32, Biuro nauczycielskie H. de Teisseyre. 7719 2 3

Batorego 22 Pokoje elegancko umebl., doskonała kuchnia, elektr., łazienka zaraz do wynajęcia. I piętro front, drzwi na prawo. — Wiadomość: 10—12, 3—5. 7706 3 3

Koncypiant
doktor praw, katolik, z pięcioletnią praktyką, w tem dwa lata na prowincji, poszukuje od 1 stycznia 1910 posady w kancelarii adwokackiej na prowincji w zachodniej Galicji. Zgłoszenia pod: **J. G.**, Kraków, ul. Długa 24, II p. 7757 2 3

Stara garderoba męską i damską i futra, kupuje po najwyższych cenach. **S. Katzner**, Kraków, ul. Dietłowska 77. 7508 5 12

Apteki
do kupna, gotówka, w Galicji zachodniej, miejscowości, gdzie jest szkoła średnia, poszukuje się. Dyskrecja zapewniona. Listy pod „**A. Z.**“ poste restante **Żywiec.** 7612 3 4

Chłopiec cukierniczy mający rok praktyki, z powodu zwinięcia cukierni, poszukuje miejsca do ukończenia praktyki. — Zgłoszenia: Bronisław Yob, Jasto, ul. Ujejskiej-go 1. 578. 7671 3 3

Kasyerka z kancją 1000 K, może objąć posadę. Zgłoszenia **R. G. G.** poste restante **Kraków.** 7772 2 4

Na św. Mikołaja!!!
polecą **Fabryka wyrobów cukierniczych Józefa Siermentowskiego** w Krakowie. Pierniki prawdziwe miodowe. Ozdobne Mikołaje. Cukry, karmelki, czekoladki, w ozdobnych kartonach. 7775 2 5

Kury do chowu
(młódki) najlepszej połudn. węgierskiej rasy, dobrze noszące, około 5 miesięcy mające, barwy, stosownie do wyboru, wysyłam wszędzie opłatnie: 20 sztuk za 30 K, koszyk z 6 kurami za K 950. **L. Aitneu, Versech 8, Węgry.** 7750 2 5

Asystent farmacji
przyjmie stałą posadę, ewentualnie dłuższe zastępstwo. Zgłoszenia: **J. Erychleb, Kalwaryja.** 7752 3 3

Do sprzedania
maszyna pierścieniowa, maszyna ręczna, maszyna krawiecka w dobrym stanie, oraz młynek do czyszczenia zboża z żelaza i blachy, i większa ilość notesów do sklepów się nadających. — **Ulica Karmelicka 60, stróż wskaże.** 7755 3 3

Realność dwupiętrowa
w Podgórzu do sprzedania. Gotówka wymagana zaledwie kilka tysięcy koron, gdyż reszta ceny kupna może pozostać na hipotece. Wiadomość pod **A. C.** poste restante **Kraków**, za okazaniem kwitu inseratowego. 7760 2 3

Mięso przewyborne
co dzień świeże, cielęcine i wołowe wprost z pod noża lub poledlące za 350 K, gęś za 6 K, gęś tuczona za 750 K, wszystko za zaliczką w 5 kg. koszykach. wysyła **M. Halpern**, Podwoleżyska. 7766 2 3

Wykwalfikowana krawcowa
poszukuje zajęcia w domu prywatnym. **Kraków, ul. Lenartowicza 1. 14, mieszkanie Nr 37, II piętro.** 485 4 0

Clagnienie nieodwołalnie 2 grudnia 1909.
Loterya pokojowa po 1 koronie. Kto kupi dwa losy, parzysty i nieparzysty, musi wygrać. 488 12 0
300.000 losów — 150.033 wygranych wartości **200.000 K**
Pierwsze trzy główne wygrane w gotówce **Cena losu 1 korona.**
Losy do nabycia w kantorach wym., trafikach, biurowcach itd. 6 los w za 5/4 kor., 11 losów za 10 koron przesyła Kantor wym. „Mercury“ **Braci Eibenschtütz** w Krakowie, Rynek główny 6.

Wszystkie obstalunki i reperacje jak najstaranniej, punktualnie i po cenach umiarkowanych. **Złoto, srebro i drogie kamienie** zakupuje lub przyjmuje w zamian. **Srebro chińskie.** **Christofia** na składzie po cenach fabrycznych.

Inteligentna panna
poszukuje na pół dnia pracy. Przyjmie posadę kasyerki. **Zofia**, ul. Mikołajska, 12 i piętro 7788 2 2

Za darmo
otrzyma w miesiącu grudniu kalendarz »Czecha« każdy, kupujący ponad 25 koron w sklepie pierwszej, krakowskiej, parowej fabryki czekolady, cukrowej i herbatników — **S. Ryszarda** w Krakowie, Rynek gł. Linia A-B, I. 41. obok handlu **W. P. Wolkowskiego.** 7647

Najpraktyczniejsze i najpiękniejsze podarki na św. Mikołaja, oraz na Gwiazdkę polecą w największym wyborze i po najumiarkowańszych cenach wyłącznie tylko **Magazyn towarów biżuteryjnych, oraz Skład bielizny** **Anny Szpok w Jasle (Rynek gł.)**
Ten bogato zaopatrzony Magazyn, z dawną cieszycią się wielkim uznaniem P. T. Publiczności, polecą się jak najgoręcej opiece Wysokiego Duchowieństwa, oraz Świętego Obywatelstwa miasta Jasła i okolicy. 7617 1 3

Na zbliżające się święta i Nowy Rok **portrety!**
Olejne, akwarele, pastele i czarne według fotografii, wykonuje artystycznie znana pracownia art. mal. i fotograficzna **Juliana Rysia** w Krakowie, przy ul. Szewskiej 1. 19. — Cenniki na żądanie wysyła opłatnie. 486 6 9

Nauczyciel
z praktyką gimnazjalną i wydziałową może udzielać lekcji z zakresu nauk gimnazjalnych, do egzaminu dojrzałości z gimnazjum, seminarjum naucz., do egzaminu wydziałowego etc. Łaskawe zgłoszenia dla **C. S.** w Administracji „N. Reformy“. 502 3 3

Nauczycielka ludowa Warunki przystępne. — Zgłoszenia pod **Nauczycielka** w Administracji „Nowej Reformy“. 335 80 0

Uczeń VII klasy gimn.
poszukuje lekcji (chętnie za utrzymanie). Zgłoszenia pod „**Feliks**“ przyjmują Admin. „N. Reformy“. 361 22 0

LUBWIKA STASIAKA
Humoreski
Nowe Humoreski
Trzecie Humoreski.
We wszystkich księgarniach. 484 50

Obiady domowe
w domu i na miasto. — Zacznie 1. 14, II piętro, na prawo 489 3 0

LOWRANA
Willi Central.
Pierwszorządny pensjonat polski.
Ceny umiarkowane.

Dojazd statkiem z Rjeki (Fiume) lub koleją elektryczną z Abbazy-Mattuglie.
861 24 0

Lekcji języka niemieckiego
oraz pomocy we wszystkich przedmiotach z niższego gimn. lub szkoły wydz., udziela b. uczeń wyż. gimn. niem. w Cieszynie. **A. C.** ul. św. Gertrudy 1. 23, parter, oficyna. 334 10 0

Peszkuje posady
zaraz w biurze technicznym lub jakiegokolwiek innego zajęcia w miejscu lub na prowincji, człowiek, lat 27, obeznan z rysunkami, posiadający ładne piśmo i biegłość w języku niemieckim. Zgłoszenia: **G. A.** poste rest. **Kraków.** 493 2 0

Józef Gubryś :::: masażysta
egzaminowany na e. k. klinice chirurgicznej Prof. Dra Kadera, wykonują mięsienie, gimnastykę leczniczą, procedury hydropatyczne, stawia banki. Posiada klubne polecenia od Dyrekcji klinik i Zakładów leczniczych i długoletnią praktykę w tym zawodzie. Polecą się Wnym **PP. Lekarzom.** — **Kraków, ul. Mikołajska 1. 10, I. p.** 7312 6 6

Ważne dla wszystkich!

Restauracja i Mleczarnia warszawska
Władysława Hajto, Kraków, przy ul. Wisłej 1. 8 (rog ulicy Gołebiej)

polecą znakomitą kuchnię jarską i mięsą, abonament na śniadania obiady i kolacje, na żądanie odsyłać do domów.
Billardy amerykańskiej konstrukcji. Dzienniki krajowe i zagraniczne.

Wszystkie gatunki
Atramentów
Iskreda
Pasta do obuwia

7251 6 10

Panna z nkończonymi kursami handlowymi, przyjmie zajęcia biurowe. Zgłoszenia: K. D. poste restante Kraków. 7818 1 3

Buchalterka rutynowana, z praktyką biurową, poszukuje odpowiedniego zajęcia. Zgłoszenia: N. M. P. poste restante Kraków. 7819 1 8

K. FIGIEL fryzjer, Rynek 26, poszukuje zdolnego pomocnika. 7818 1 2

Wspólnika z kapitałem 15.000 koron poszukuje się do interesu bardzo rentownego. Zgłoszenia: okolicznościowo pod A. W. 5. poste rest. Kraków, z okazaniem kwitu inseratowego Nr 7815. 7515 1 3

Do matury seminaryjalnej do egzaminów z ukończenia klas wyższych przygotowuję dokładnie. Uczę literatury, historii. Rezultaty pewne. Wiadomość: „Profesor“ poste restante Kraków. 7812 1 6

Katalog dzieł w cenie niższych, przesyła na żądanie Księgarnia Polska i skład nut Fr. Eberta 7781 1 0 w Krakowie, ul. Floryańska 35.

Tamże obfity wybór książek dla dzieci, młodzieży i starszych na Gwiazdkę.

WIKTOR BARABASZ skład fortepianów, pianin i harmonium, poleca 5561 265 0 najlepsze instrumenta firm krajowych. Wyłączne zastępstwo fabryk Bösendorfera, Ehrhara, Wirtha, Kottkiewicza. Zarazem najpraktyczniejsze trzestka do fortepianów.

Apteka w Brzesku potrzebuje magistra młodszego, ewentualnie asystenta. 7806 1 3

Do sprzedania kanapa solidnej roboty. Starowiślna 13, front III p. drzwi 1. 7816

Do wynajęcia od 1 stycznia, dla Panów pokój frontowy, duży, słoneczny, o dwóch oknach, na III-cim piętrze, przy ul. Sobieskiego, z meblami lub bez i światłem elektrycznym. (Przy rocznej umowie cena znacznie niższa). Wiadomość: Pensjonat „Jolanta“ ul. Graniczna 14, I piętro. 7789 1 3

Lokomobila parowa o sile 8 do 10 koni, marki angielskiej, w dobrym stanie, tani do sprzedania lub do wypożyczenia. Wiadomość u p. M. Gertlera, Zwierzyńska 17, w odlewarni wyrobów metalowych od 12 do 2 godziny. 7792 1 3

Wszczęświatowy Instytut Obcych Języków dla Pań i Panów
The Berlitz School Kraków, ulica Floryańska 25.

podaje do wiadomości, iż oprócz osobnych lekcji, które rozpocząć można w każdym czasie, w miesiącu listopada b. r. co tydzień rozpoczynają się nowe **zbiorowe kursa języka niemieckiego, francuskiego i angielskiego.** Nadto dnia 1 grudnia b. r. rozpoczną się dalsze **zbiorowe wieczorne lekcje jęz. francuskiego, niemieckiego i angielskiego** za opłatą **zniżoną**, która wynosić będzie 16 K za kurs czteromiesięczny. 7870 10 0

Zawiadomienie.

Nowo otwarty
Hotel „Austria“ obok dworca kolejowego w Krakowie przy wylocie ul. Pawiej 6, poleca elegancko urządzone pokoje od 2 koron wwyż, jako też Kawiarnię. O każdej porze gorące potrawy na świeżym maśle przyrządzane. Z Szacunkiem Zarząd Hotelu. 7620 7 8

Ludo Higiena zębów

Odol wyróżnia się od wszystkich innych środków używanych do płukania jamy ustnej tą zaletą, że po płukaniu wyściela jamę ustną mikroskopijnie cienką ale zato szczelną i antyseptyczną warstwą, która po wypłukaniu jeszcze przez całe godziny działa. To właśnie długotrwałe działanie, jakiego nie posiada żaden inny przetwór, daje tym, którzy Odol codziennie używają, pewność, że ich jama ustna jest bezpiecznie ochronioną przeciw działaniu produktów gnicia i fermentów, które niszczą zęby 7129

Bieliznę stołową białą i kolorową. (Na zamówienie z tkaninami herbami lub monogramami).
Krajowe płótna korezyńskie jakoteż śląskie i irlandzkie, 7040 5 0
Ręczniki, ścierki i maglowniki poleca w ogromnym wyborze i po cenach najniższych:
Marya Prauss, Kraków, Rynek 7.

K. ZAJĄCZKOWSKI, KRAKÓW — PLAC MARYACKI L. 8. Największy handel artykułów treści religijnej. Poleca praktyczne podarki **na Gwiazdkę** po cenach niższych **Obrazy** artystyczne, reprodukcje pierwszorzędnych malarzy w ramach gustowych. **Ramki** do fotografii, metalowe, skórkowe, drewniane i t. p. **Artystyczne** wyroby francuskie ze srebra i metalu. Obrazki oprawione w skórkowe etui, medale, krzyżki, łańcuszki, różańce. **Szopki** (Boże Narodzenie) z masy terrakoty, kartonowe do składania. Anioły kartonowe na drzewko. Do końca Grudnia b. r. udzielam 10%—20% opustu. 7490 4 10

Plac Szczepański 2. E
„ADELA“ Z dniem dzisiejszym, otwarty został w Krakowie, przy placu Szczepańskim 1. 2 - Zakład artyst.-fotograficzny - „ADELA“ 7491 7 10 Winda, prowadząca do Zakładu, wolna do użytku P. T. Gości. za pociśnięciem dzwonka.

„Kalo-Oibrator“ przyrząd usuwający szybko i radykalnie zmarszczki i złą cerę — działa przeciw bezsenności, wypadaniu włosów, bólu głowy, gardła, żołądka, gośćcowi, chorobom serca i w. i. — Broszurki ilustr. darmo
T. Armatys Optyk i Mechanik **Kraków — pl. Maryacki 3.** Okulary — binokle najmodniejszych systemów wykonuje b. dokładnie, spiesznie i tani. Zakładam dzwonki elektr. i telefony. 7136 15 0

FABRYKA KARMAŃSKIEGO poleca **SAPINOL** jako **niezrównany** środek do czyszczenia wszelkich przedmiotów miedzianych, miedzianych, niklowych, stalowych i innych jak: klamek, naczyń kuchennych, nożów, widełców, samowarów, metalowych części uprząży, części powozowych, automobilowych rowerowych itp. **SAPINOL** przewyższa wszystkie inne, że 7743 2 6 **SAPINOL** daje polysk olśniewający **SAPINOL** zupełnie nie narusza i nie niszczy metali i nie zawiera żadnych składników szkodliwych dla zdrowia **SAPINOL** jest najekonomiczniejszy w użyciu **SAPINOL** nie powoduje śnieżenia metali **SAPINOL** jest do nabycia we wszystkich lepszych handlach w blaszankach po K 1-50, —75, —50 i we flaszkach po 24 hal. **Bezpłatne próbki SAPINOLU** dostać można we wszystkich handlach sprzedających SAPINOL.

PIXAVON do pielęgnowania włosów uznany jest na podstawie naukowych badań za bezsprzecznie najlepszy środek do wzmocnienia skóry na głowie i pobudzenia porostu włosów. Cena za flakon 2.50 K. wystarczający na kilka miesięcy. 7446 2 4

PIERWSZA KONCESYONOWANA PRZEZ C. K. NAMIESTNICTWO SZKOŁA RACHUNKOWOŚCI PAŃSTWOWEJ I BUCHALTERYI **JÓZEFA TOBICZYKA** w Krakowie, przy ulicy Szujskiego L. 7. podlegająca w myśl reskryptu c. k. Ministerstwa wyznań i oświaty z dnia 17 stycznia 1909 r. L. 43188 inspekcji c. k. Władz szkolnych. **Ohok głównego kursu, który się rozpoczyna 6 września b. r.,** otwarto dla kandydatów i kandydatek, mających zamiar przygotować się w krótszym czasie do państwowych egzaminów z buchaltery i rachunkowości państwowej, specjalnie oddziały o stopniowej nauce, na które można się zapisywać każdego czasu. — Wykłady odbywają się oddzielnie dla Pań, osobno dla Panów. Zgłoszenia przyjmuje codziennie od godziny 3—6-tej po południu kierownik szkoły 5348 18 20 **J. Tobczyk** Kraków, ul. Szujskiego Nr 7.

Zakład dentystyczny D. Helsingera w Krakowie, przy ul. Stradom 1. 23 (w domu p. Buchnera) wykonuje według metody amerykańskiej specjalne szczęki bez podniebienia, mostki, korony, zęby na śrubkach, jakoteż wszelkie inne w zakres ten wchodzące roboty za cenę umiarkowaną. — Reperacje uskutecznia na poczekaniu. — Zamówienia z prowincyi uskutecznia odwrotnie. 7101 10 10

Wyszło wyczerpujące dzieło kucharskie fachowe p. t. **„Kuchnia polsko-francuska“** przez **A. Teslara**, kuchmistrza s. p. JE. Nam. hr. A. Potockiego. Książka ta — po cenie bajecznej! — bo przeszło **850 przepisów** jasno napisanych, a doborowych, kosztować będzie **7 koron**, wobec czego 1 przepis nie kosztuje nawet 1 halera! Za nadesłaniem 7 K — pod adr. A. Teslar, Kraków, Michałowski 13 — odsyła się książkę odwrotną pocztą. 6471 13 18

Wojeciech Gigoń Absolwent wyższej szkoły zawodowej w Hamburgu, z postępowaniem celującym, odznaczony pierwszą nagrodą Miejskiego Muzeum przemysłowego w Krakowie — otworzył 7536 6 6 **Artyst. Zakład Galanteryjno-Introligatorski** w Krakowie, ulica Mikołajska 1. 6. Wszelkie roboty w zakresie galanteryjno-introligatorski wchodzące, wykonywa jaknajstaranniej, po cenach umiarkowanych. **:: Specjalnością firmy — oprawy ozdobne. ::**

Joachim Ringel -- Kraków, Szewska 7. **Wielka sprzedaż gwiazdkowa!!** **Sprzedaję po cenach ściśle fabrycznych** Bieliznę męską i damską. Bieliznę prof. Jägera, Trykoty, Kamizelki i Halki włóczkowe, Szale, Pledy, Chustki do nosa, Rękawiczki, Kamasze, Pończochy, Skarpetki, Pantofle, Kalosze rosyjskie i amerykańskie Parasole, Torebki ręczne i artykuły modne. 7771 2 6 **Ceny moje budzą sensację i podziw!!**

Czytelnia naukowa i beletrystyczna w Krakowie, ul. św. Jana 4 poleca: **Wszelkie nowości piśmiennicze** z zakresu beletrystyki i nauki, w języku polskim, francuskim, angielskim i niemieckim. **Nowo otworzony dział książek dla młodzieży.** Abonament przystępny, katalog z przesyłką 70 h. — Wysyła na prośbę w specjalnych skrzynkach. 331 11 0

Zasłużone powodzenie wśród praktycznych gospodyni ma **„ORIONIT“** 5705 36 0 jako ochraniający i najlepszy środek w świecie do szybkiego prania bielizny, który zaoszczędza 2/3 pracy i czasu i wybiela niesłychanie. **Tysiącami wypróbowany.** Jedyny tego rodzaju wyrób krajowy wytwarzany w Krakowskiej fabryce chemicznej W. Śmiechowskiego. **Żądać wszędzie! Cena 40 h. Marka biały paw.**

Pięć pokoi kuchnia i przedpokój na I-szem piętrze, jakoteż pokój kawalerski na II-gim piętrze, w Podgórze przy ul. Lwowskiej 14, każdego czasu do wynajęcia. Wiadomość także u właścicieli domu. 7790 1 3

Lekeyi gry na skrzypcach udziela nauczycielka z patentem Konserwatorium Warszawskiego, b. uczennica prof. Barcewicza, Helena Kamińska, ul. Ślemiradzkiego 13, III p. od godz. 4 do 6. 7754 1 10

Grodzka 44. Lokale sędzienne różnej wielkości. Mieszkania dla adwokata, lekarza lub na biuro, zaraz do wynajęcia.

Lodownia ogromna, zaraz do wynajęcia.

Krakowska 7. Różne mieszkania zaraz do wynajęcia. Również sklepy od 1 stycznia 1910. Wiadomość u właściciela, Zwierzyńska 10. 7761 1 6

Pomocnik obznajomiony dokładnie w dziale drobiazgowym, znajdzie posadę w firmie **Stefan Perębski, Kraków, Rynek 32.** 7821 1 4

Herbata - - - z Rączką od blisko pół wieku wprowadzona, jest znakomitym napojem, bo jest zawsze świeża z powodu wielkiego zbytu. 6194 8 0

Wszelkie żurnale miod Wszelkie **GOTOWE KROJE** na suknie, kostymy, żakiety, spodnie, szlafroki, matynki, bieliznę damską i męską, rękawy, ubiory dla dzieci i t. p. poleca 6841 18 30 **M. LANDAU, Kraków, ulica Mikołajska 7.**

Stały dochód zapewnia młyn mielący 360 kg. razówki na godzinę z motorem benzynowym 3 HP. **Cena 1975 koron.**

Kompletne mleczarnie, młynki, siekacze, parniki, pługi, bronie, siewniki i t. p. sprzedaje i dostarcza na dogodnych warunkach firma 7664 7 20

Kornel Komornicki Kraków, ul. Dunajewskiego 1. 9 (Hotel Krakowski) 7702 5 5

Z powodu wysprzedaży! herbaty — koniaki — rury — wina — ze znacznym opustem — **J. KEMPLER** Kraków, Floryańska 23. 7702 5 5

Na nogach spoczywa cały ciężar ciała, a od dobrego, wygodnego obuwia zależy pewny, sprężysty chód — to też jako doświadczony szewc, polecam się szczególnie osobom mającym nagłotki lub nogi chore t. j. jednę krótszą (dla których wykonuję obuwie na korze) i powołuję się na świadectwo mojej klienteli, która chętnie powierza mi wykonanie obuwia i jest w zupełności zadowolona, ponieważ jestem specjalistą w tym kierunku. Również wykonuję wszelkie inne obuwie, np. do ćwiczeń gimnastycznych itp.

Piotr Szufa, szewc Kraków, Szewska 1. 19. 7454 2 13

L. 3674. 7808 1 4- **Ogłoszenie konkursu.** Gmina miasta Nowego Targu rozpisuje konkurs na posadę **hierownika cegielni miejskiej** z placą 150 koron miesięcznie, pomieszaniem, opałem, światłem i 2% tanytymy z czystego zysku przy produkcji co najmniej 2,000.000 sztuk cegły. Wymagane następujące warunki: 1) Nie przekroczony 40 rok życia; 2) Świadectwo z odbytych studiów i ukończenia szkoły ceramicznej; 3) Świadectwo z odbytej co najmniej dwuletniej praktyki jako samodzielny kierownik w jednej z większych cegielni w kraju; 4) Prawo obywatelstwa austriackiego i opisanie przebiegu życia; 5) Świadectwo, że kandydat posiada dokładną znajomość prowadzenia ksiąg fabrycznych. Podania, własnoręcznie napisane, należy wnieść ze świadectwami do Urzędu miejskiego w Nowym Targu w terminie do **dnia 31 grudnia 1909 r.** Nowy Targ, dnia 26 listopada 1909. **Burmistrz Rajski.**

Ogłoszenie konkursu.

Gmina miasta Nowego Targu rozpisuje konkurs na posadę **hierownika cegielni miejskiej** z placą 150 koron miesięcznie, pomieszaniem, opałem, światłem i 2% tanytymy z czystego zysku przy produkcji co najmniej 2,000.000 sztuk cegły. Wymagane następujące warunki: 1) Nie przekroczony 40 rok życia; 2) Świadectwo z odbytych studiów i ukończenia szkoły ceramicznej; 3) Świadectwo z odbytej co najmniej dwuletniej praktyki jako samodzielny kierownik w jednej z większych cegielni w kraju; 4) Prawo obywatelstwa austriackiego i opisanie przebiegu życia; 5) Świadectwo, że kandydat posiada dokładną znajomość prowadzenia ksiąg fabrycznych. Podania, własnoręcznie napisane, należy wnieść ze świadectwami do Urzędu miejskiego w Nowym Targu w terminie do **dnia 31 grudnia 1909 r.** Nowy Targ, dnia 26 listopada 1909. **Burmistrz Rajski.**

Wymagane następujące warunki: 1) Nie przekroczony 40 rok życia; 2) Świadectwo z odbytych studiów i ukończenia szkoły ceramicznej; 3) Świadectwo z odbytej co najmniej dwuletniej praktyki jako samodzielny kierownik w jednej z większych cegielni w kraju; 4) Prawo obywatelstwa austriackiego i opisanie przebiegu życia; 5) Świadectwo, że kandydat posiada dokładną znajomość prowadzenia ksiąg fabrycznych. Podania, własnoręcznie napisane, należy wnieść ze świadectwami do Urzędu miejskiego w Nowym Targu w terminie do **dnia 31 grudnia 1909 r.** Nowy Targ, dnia 26 listopada 1909. **Burmistrz Rajski.**

Wymagane następujące warunki: 1) Nie przekroczony 40 rok życia; 2) Świadectwo z odbytych studiów i ukończenia szkoły ceramicznej; 3) Świadectwo z odbytej co najmniej dwuletniej praktyki jako samodzielny kierownik w jednej z większych cegielni w kraju; 4) Prawo obywatelstwa austriackiego i opisanie przebiegu życia; 5) Świadectwo, że kandydat posiada dokładną znajomość prowadzenia ksiąg fabrycznych. Podania, własnoręcznie napisane, należy wnieść ze świadectwami do Urzędu miejskiego w Nowym Targu w terminie do **dnia 31 grudnia 1909 r.** Nowy Targ, dnia 26 listopada 1909. **Burmistrz Rajski.**

Wymagane następujące warunki: 1) Nie przekroczony 40 rok życia; 2) Świadectwo z odbytych studiów i ukończenia szkoły ceramicznej; 3) Świadectwo z odbytej co najmniej dwuletniej praktyki jako samodzielny kierownik w jednej z większych cegielni w kraju; 4) Prawo obywatelstwa austriackiego i opisanie przebiegu życia; 5) Świadectwo, że kandydat posiada dokładną znajomość prowadzenia ksiąg fabrycznych. Podania, własnoręcznie napisane, należy wnieść ze świadectwami do Urzędu miejskiego w Nowym Targu w terminie do **dnia 31 grudnia 1909 r.** Nowy Targ, dnia 26 listopada 1909. **Burmistrz Rajski.**

Wymagane następujące warunki: 1) Nie przekroczony 40 rok życia; 2) Świadectwo z odbytych studiów i ukończenia szkoły ceramicznej; 3) Świadectwo z odbytej co najmniej dwuletniej praktyki jako samodzielny kierownik w jednej z większych cegielni w kraju; 4) Prawo obywatelstwa austriackiego i opisanie przebiegu życia; 5) Świadectwo, że kandydat posiada dokładną znajomość prowadzenia ksiąg fabrycznych. Podania, własnoręcznie napisane, należy wnieść ze świadectwami do Urzędu miejskiego w Nowym Targu w terminie do **dnia 31 grudnia 1909 r.** Nowy Targ, dnia 26 listopada 1909. **Burmistrz Rajski.**